

F171
1987

ISSN 0206-2674

საქართველოს
სსრ განათლების
მინისტრის
გამომცემლობა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
ბრძანებათა და ინსტრუქციათა

გ რ ე ბ უ ლ ი

10

С Б О Р Н И К

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ МИНИСТЕРСТВА
ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

თბილისი — 1987 — თბილისი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
ბრძანებათა და ინსტრუქციათა

კ რ მ ბ უ ლ ი

10

С Б О Р Н И К

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ МИНИСТЕРСТВА
ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

რედაქტორი ზ. ალადაშვილი

РЕДАКТОР З. АЛАДАШВИЛИ

ტექნიკური რედაქტორი ბ. ბაკურაძე
Техредактор А. БАКУРАДЗЕ

კორექტორები: ლ. დოლიძე,
ბ. ჯვალისვილი
Корректоры: Л. ДОЛИДЗЕ,
Б. ДВАЛИШВИЛИ

გადაეცა ასაწყობად 25-07-87 წ.; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 22-10-87 წ.;
ანაწყობის ზომა 6 $\frac{1}{4}$ ×9; ქაღალდის ზომა 60×84; საბეჭდი თაბაზი 4
სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბაზი 3,75

შეკვეთა № 545

შ0 14059

ტირაჟი 6000

უფასო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბა, ნუცუბიძის ქ. № 7
Типография Министерства просвещения Грузинской ССР, ул. Нуцубидзе, № 7

**საქართველოს სსრ განათლებისა და შინაგან საქმეთა
სამინისტროების გაერთიანებული კოლეგიის
გ ა ლ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა**

სკკპ 27-ე და საქართველოს კპ 27-ე ყრილობების გადაწყვეტილებათა
შესაბამისად რესპუბლიკის მოსწავლე ახალგაზრდობას შორის
შეზღუდული დისციპლინის განმტკიცების, სამართლებრივი ცოდნის
პროპაგანდისა და მართლწესრიგის დარღვევათა თავიდან
აცილების მიზნით რესპუბლიკის სახალხო განათლებისა
და შინაგან საქმეთა ორგანოების მიერ 1985—1987 წლებში
გაწეული ერთობლივი სამიანიონისა და მისი
შემადგომი სრულყოფის შესახებ

17 აპრილი 1987 წელი

საქართველოს
სსრ

საქართველოს სსრ განათლებისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროების გაერთიანებული კოლეგია აღნიშნავს, რომ რესპუბლიკის სახალხო განათლებისა და შინაგან საქმეთა ორგანოები შეუწყვეტელ ყურადღებას უთმობენ მოსწავლე ახალგაზრდობას შორის დისციპლინის განმტკიცებას, სამართალდარღვევათა თავიდან აცილებას, სოციალისტური თანაცხოვრების წესისა და კანონებისადმი პატივისცემას, დისციპლინისა და მართლწესრიგის ნებისმიერი დარღვევებისადმი შეუპოვებლობის გრძნობის ფორმირების საკითხებს.

არასრულწლოვანთა სამართალდარღვევების თავიდან აცილების მიზნით გაწეული მუშაობის გააქტიურების, ამ საქმეში რესპუბლიკის განათლებისა და შინაგან საქმეთა ორგანოების ერთობლივი, სისტემატური საქმიანობის შედეგად უკანასკნელ წლებში მნიშვნელოვნად შემცირდა როგორც მოსწავლე ახალგაზრდობის მიერ ჩადენილი სისხლის სამართლის დანაშაულობანი, ასევე მათში მონაწილე მოსწავლეთა რაოდენობაც. მიუხედავად ამისა, კვლავ დიდია მოსწავლეთა წილი ისეთ მძიმე დანაშაულობებში, როგორცაა მკვლელობა, სხეულის დაზიანებები, სახელმწიფო და პირადი ქონების ქურდობა, ძარცვა, მაღალი რჩება ჯგუფური დანაშაულის მაჩვენებლები. ჯერ კიდევ არასაკმარისი მუშაობაა გატარებული სკოლიდან განთესილი, სწავლითა და შრომით დაუსაქმებელი მოზარდების სწავლასა და საზოგადოებრივად სასარგებლო შრომაში ჩაბმის მიზნით. სკოლებში ნაკლები ყურადღება ექცევა ალკოჰოლიკთა და ნარკომანთა კმაყოფაზე მყოფი ბავშვების გამოვლენას, ალკოჰოლიზმის დაძლევის შესახებ მიღებული კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებების გამოყენებას. შემ-

საქ. სსრ კ. შარქიანი

1	2	3	4	5
	სათვის მიუხედავად იმისა, რომ ამაზე არსებობს მთავრობის ნებართვა.		ნისტროები, ფიზკულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტი	
49	დაბალია მოქმედი სახელმძღვანელოების პოლიგრაფიული დონე.	აშ. ნ. სამნიაშვილი, გორის რაიონის სოფელ შინდისის საშუალო სკოლის მასწავლებელი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, გამომცემლობათა და წიგნით ვაჭრობის სახელმწიფო კომიტეტი	ბ. თალაკვაძე, ნ. ლლონტი
50	არასაკმარისია ექიმების, კერძოდ, ნარკოლოგების მუშაობის დონე ზავშეთა და მოზარდთა შორის ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიის პროფილაქტიკის საქმეში, საიბრთა გამდიდრდეს კონტროლი აღგილებზე ზავშეთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისადმი.	აშ. კ. პ. სტომატოვი, ქ. მარნეულის მე-6 საშუალო სკოლის დირექტორი, აშ. გ. ს. კაუფმანი, რუსთავის მე-12 საშუალო სკოლის დირექტორი	საქართველოს სსრ განათლებისა და ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროები	ლ. ვაგვა, ბ. თალაკვაძე, ე. ზარქუა, თ. ტატიშვილი
51	სკოლაში მამაკაცი მასწავლებლების მოზიდვის პრობლემის გადასაჭრელად აუცილებელია უმალდეს პედაგოგიურ მასწავლებლებში მისაღები გამოცდების დროს აბიტურენტი ვაჟებისათვის შეღავათების მიცემა.	აშ. ნ. ი. სამხარაძე, ზესტაფონის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე, აშ. ძ. გ. შელიძე, ვანის რაიონის სოფელ ციხესულორის საბავშვო ბაღის გამგე, აშ. მ. ს. თედია-	საქართველოს სსრ განათლებისა და უმაღლესი და საშუალო სპეციალური გა-	ნ. ჩიცილაძე, გ. ლასხიშვილი

1. 2. მოსწავლეთა სამართლებრივი აღზრდის, მტკიცე მორალის
მდგრადობის, სამართლებრივი ცოდნის პროპაგანდის მიზნით შემოქმედებითად გამოიყენონ სკოლებში სასწავლო დისციპლინის „სახელმწიფოსა და სამართლის საფუძვლები“, „კომუნისტური მორალის საფუძვლები“ ფაკულტატიური კურსის შესაძლებლობანი.

1. 3. მეტი ყურადღება დაუთმონ არასრულწლოვანთა შორის სამართალდარღვევის პროფილაქტიკას, დროულად გამოავლინონ და მკაცრ პედაგოგიურ კონტროლს დაუქვემდებარონ ე. წ. „ძნელად აღსაზრდელი“ კატეგორიის მოზარდთა ქმედება, გააძლიერონ ბრძოლა ადრეულ ასაკში ლოთობის, ნარკომანიის ფაქტების გამოვლენისა და თავიდან აცილების მიზნით.

1. 4. იზრუნონ მოსწავლეთა „ქცევის წესების“ მოთხოვნების თითოეულ მოსწავლემდე დასაყვანად და მისი განუხრელად შესრულებისათვის, აამაღლონ მოსწავლეთა შორის შეგნებული დისციპლინის განმტკიცების საქმეში სკოლის მოსწავლეთა თვითმართველობის ორგანოების როლი, გაააქტიურონ „ნორჩ ძერჟინსკელთა“, „ნორჩ ავტორისპექტორთა“ რაზმების, მცირე იურიდიული კონსულტაციების კლუბების მუშაობა.

1. 5. განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმონ მომუშავე ახალგაზრდობის სკოლების მოსწავლეთა საზოგადოებრივად სასარგებლო შრომაში ჩაბმას. გააძლიერონ კონტროლი მათ მიერ არასაპატიო მიზეზით ვაკეეთილების გაცდენისა და შინასასკოლო დისციპლინის განმტკიცებაზე.

1. 6. შინაგან საქმეთა რაიონული განყოფილებების თანამშრომლებთან ერთად გაატარონ მიზანმიმართული და ეფექტური ღონისძიებანი არაკეთილსაიმედო ოჯახების ალკოჰოლური და ნარკოტიკული ნივთიერებების მიღებისაკენ მიდრეკილების მქონე მშობლების გამოსავლინებლად, არასასურველი ოჯახური გარემოდან მოზარდთა იზოლაციისათვის.

1. 7. განამტკიცონ საქმიანი კავშირი შინაგან საქმეთა განყოფილებებთან, მიმდინარე წლის მისამდე შეიმუშაონ მუშაობის კონკრეტული გეგმა.

2. შინაგან საქმეთა საქალაქო და რაიონულმა განყოფილებებმა:

2. 1. სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომების განათლების განყოფილებებთან ერთად დასახონ და პრაქტიკაში განახორციელონ კომპლექსური ღონისძიებები მოსწავლეთა შორის უხედამხედველობისა და სამართალდარღვევების თავიდან აცილების უზრუნველსაყოფად.

2. 2. განამტკიცონ საქმიანი კონტაქტები სკოლებთან ინფორმაციის დროული ურთიერთგაცვლის, ასევე სამართალდამრღვევი მოზარდების გამოვლენის მიზნით რეიდების, შემოვლებისა და სხვა პრო-

ფილაქტიკური ხასიათის ღონისძიებების ჩატარების საკითხში, აგრეთვე კუთრებული ყურადღება დაუთმონ დანაშაულის ჩადენისაკენ მიდრეკილების მქონე არასრულწლოვანთა ჯგუფების გამოვლენას, დაშლას და მათი წევრების დადებით ორიენტაციაზე გადაყვანას.

2. 3. მიიღონ ზომები სკოლის მოსწავლეთა შორის ალკოპოლიზმის, ნარკომანიის და ტოქსიკომანიის თითოეული ფაქტის გამოსავლენად და აღსაკვეთად.

2. 4. განახორციელონ კონკრეტული ღონისძიებანი, რათა გამოირიცხოს მოსწავლეთა მხრიდან ცივი და ცეცხლმსროლელი იარაღის, ასევე საჩხუბრად სპეციალურად მომარჯვებული საგნების ტარება, უზრუნველყონ აღნიშნულ კონტინგენტს შორის მოსალოდნელი მასობრივი ხულიგნობის ფაქტების დროულად აღკვეთა.

2. 5. სათანადო ყურადღება დაუთმონ აღრიცხვაზე მყოფ მოსწავლეებთან ეფექტური ინდივიდუალურ-პროფილაქტიკური მუშაობის ორგანიზაციის საკითხებს. უზრუნველყონ აღნიშნული კონტინგენტის შაქსიმალური ჩაბმა წრეობრივ მუშაობაში, ასევე მათზე მიმავრებული საზოგადოებრივი აღმზრდელობისა და შეფების შესაძლებლობების გამოყენება.

2. 6. აქტიური დახმარება გაუწიონ სკოლების დირექტორებს მოსწავლეთა სამართლებრივი აღზრდის გაუმჯობესების საქმეში, ჩაატარონ აღნიშნულ სასწავლო დაწესებულებებში ლექცია-საუბრები მოქმედი კანონმდებლობის აქტუალურ საკითხებზე. აქტიური მონაწილეობა მიიღონ სკოლებში შექმნილი პროფილაქტიკის საბჭოების მუშაობაში.

3. დამტკიცდეს საქართველოს სსრ განათლებისა და შინაგან საქმეთა სამინისტროების 1986—1987 წლების ერთობლივი სამუშაო გეგმა.

4. კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა) და შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისხლის სამართლის სამძებრო სამმართველოს (ამხ. ტ. ვარდანაშვილი) შესაბამის განყოფილებას (ამხ. ა. სიმონიშვილი).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრის პირველი მოადგილე
ლ. გაბუნა

საქართველოს სსრ შინაგან
საქმეთა მინისტრი
უ. გორგოძე

საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროსა და საქართველოს
 სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიების, ცეკავშირის
 გამგეობის, სახვაჭრობის და სამომხმარებლო კოოპერაციის
 მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტისა და
 განათლების უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო
 დაწესებულებების მუშაკთა, პროფკავშირის
 რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმების
 გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ გ ა

1986 წლის 1-ლი ოქტომბრიდან 1987 წლის 1-ლ აპრილამდე
 პერიოდში საქართველოს სსრ ზოგადსაგანმანათლებლო
 სკოლების საზოგადოებრივი კვების საშუალებით სარგომოს
 გამოსავლიანად დათვალნიერება-კონკურსის შედეგების
 ბანხილვის შესახებ

28 მაისი 1987 წელი

საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროსა და საქართველოს
 სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიებმა, ცეკავშირის გამგეობამ,
 სახვაჭრობისა და სამომხმარებლო კოოპერაციისა და განათლების,
 უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა
 პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტების პრეზიდიუმებმა გა და
 წ ყ ვ ი ტ ე ს:

1. დამტკიცდეს ქუთურის 1987 წლის 12 მაისის სხდომის ოქმი რეს-
 პუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების საზოგადოებრივი კვე-
 ბის საუკეთესო საწარმოსათვის დათვალნიერება-კონკურსის შედეგე-
 ბის შესახებ.

2. I საბრიზო ადგილები არ მიეკუთვნა არც ერთ სკოლას იმის
 გამო, რომ მათ მიერ სრულად არ იყო დატული დათვალნიერება-კონ-
 კურსის ყველა პირობა.

3. აღიარებულ იქნან გამარჯვებულებად და მიეკუთვნოთ II ად-
 გილი და პრემია 200 მანეთის ოდენობით შემდეგ კოლეტივებს:

3. 1. ბათუმის მე-10 საშუალო სკოლას (დირექტორი ე. ა. საფა-
 როვა) და სასადილოს (გამგე ე. ი. ფირცხალაშვილი).

3. 2. რუსთავის 24-ე საშუალო სკოლას (დირექტორი ლ. გ. გო-
 ვორკოვი) და სასადილოს (გამგე მ. ი. ლოლობერიძე).

3. 3. გაგრის მე-2 საშუალო სკოლას (დირექტორი ა. ლ. კანბა) და
 სასადილოს (გამგე ე. დ. პოპონდოპული).

3. 4. ამბროლაურის მე-2 საშუალო სკოლას (დირექტორი შ. პ. ჯინ-
 ქარაძე) და სასადილოს (გამგე ბ. ვ. ქვათაძე).

4. III ადგილი და პრემია 150 მანეთის ოდენობით მიეკუთვნება შემდეგ კოლექტივებს:

4. 1. რუსთავის მე-11 საშუალო სკოლას (დირექტორი დ. ს. მაგლობლიშვილი) და სასადილოს (გამგე ლ. ვ. წიწილაშვილი).

4. 2. ზესტაფონის მე-3 საშუალო სკოლას (დირექტორი პ. პ. შველიძე) და სასადილოს (გამგე ე. ვ. მანჯგალაძე).

4. 3. თელავის რაიონის სოფელ იყალთოს საშუალო სკოლას (დირექტორი ნ. გ. ბერძენიშვილი) და სასადილოს (გამგე დ. ს. გარსევანიშვილი).

4. 4. თბილისის ოქტომბრის რაიონის 36-ე საშუალო სკოლას (დირექტორი კ. დ. სიმონგულაშვილი) და სასადილოს (გამგე კ. ა. კოკოლაშვილი).

5. აღინიშნოს გორის მე-7 საშუალო სკოლის (დირექტორი ვ. ს. ზექალაშვილი) კარგი ინიციატივა სკოლის სასადილოს ესთეტიკური გაფორმების საქმეში და გადაეცეს ქების სიგელი.

6. აღინიშნოს, რომ დათვალიერება-კონკურსში მონაწილეობა არ მიუღიათ ქალაქებს: ზუგდიდს, წყალტუბოს, სოხუმს, ტყვარჩელს, ცხინვალს, აბაშის, ახალციხის, ახმეტის, ვანის, გორის, გურჯაანის, დუშეთის, ქარელის, კასპის, მაიაკოვსკის, წყნეთის, საგარეჯოს, თერჯოლის, წითელწყაროს, ცხაკაიას, ჩხოროწყუს, ქ. თბილისის გლდანის, ლენინის, კალინინის, ორჯონიკიძის, კიროვის, საქარხნო, საბურთალოსა და 26 კომისრის რაიონებს.

7. სახალხო განათლების ორგანოებმა, პროფკავშირის საქალაქო და რაიონულმა კომიტეტებმა, სავაჭრო ორგანიზაციებმა განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სასკოლო კვების ორგანიზაციას. დროულად მიიღონ ზომები აღნიშნულ საკითხში ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად.

8. სახალხო განათლების საქალაქო და რაიონულმა განყოფილებებმა დააწესონ მკაცრი კონტროლი რეაწლიანი და საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების აშენებასა და ჩაბარებაზე: არ დაუშვან სკოლების ექსპლუატაციაში გადაცემა დაუკომპლექტებელი კვების ბლოკით.

9. საზოგადოებრივი კვების საწარმოთა მუშაკების პრემირება მოხდეს ვაჭრობის სამინისტროსა და „ცეკავშირის“ გამგეობის სახსრებით, ხოლო სკოლის მუშაკებისა — განათლების სამინისტროს სახსრებით.

10. კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტროს საზვეების

სამმართველოს (ამხ. გორგოძე), საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველოს (ამხ. თ. ტატიშვილი), ცეკავშირის გამგეობის საზვევების სამმართველოს (ამხ. ებრაღიძე).

საქართველოს სსრ ვაკრობის მინისტრი ბ. მოვსენიანი	საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი ნ. ვასაძე	ცეკავშირის გამგეობის თავმჯდომარე კ. შავიშვილი
---	---	---

სახვაჭრობისა და სამომხმარებლო კოოპერაციის მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე
ნ. ბაგაშვილი

განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარე
მ. კობახიძე

ც ნ ო ბ ა

რისაუბლიკის ზოგადსაზნაუნათლებლო სკოლებში საზოგადოებრივი კვების საუკეთესო საწარმოს გამოსავლენად დათვალეირება-კონკურსზე 22 ქალაქისა და რაიონის 30 სკოლის სასადილოს მიერ წარმოდგენილი მასალები და აღნიშნავს, რომ დათვალეირება-კონკურსის ჩატარების დროს მოსწავლეთა კვების ორგანიზაციის საქმეში მიღწეულია წარმატებები. ყიურის წინაშე წარმოდგენილ საწარმოთა რიცხვი 17-დან 30 ერთულამდე გაიზარდა, ცხელი კერძებით მომარაგება 67%-დან 70%-მდე, ხოლო ადგილებით უზრუნველყოფა — 3%-ით.

თბილისის მე-2 და რუსთავის მე-11 საშუალო სკოლებში, რომლებმაც ადრე საპრიზო ადგილები დაიკავეს, ჯერ კიდევ მიღწეული არ არის მომსახურების ის დონე და კვების ბლოკების ისეთი მდგომარეობა, რომელიც საჭიროა საწარმოსათვის I ადგილის დასაკავებლად ქ. თბილისის ოქტომბრის რაიონის მე-2 საშუალო სკოლაში არ ჩატარდა რემონტი, არ დაინერგა ჯგუფური აბონემენტები, გაუარესდა პროდუქციის ასორტიმენტი და ა. შ. მიუხედავად იმისა, რომ

რუსთავის მე-11 საშუალო სკოლაში გაფართოვდა სასადილო და გაიზარდა დასაჯდომი ადგილების რაოდენობა საწარმოო სათავსოები კვლავინდებურად არ არის რეკონსტრუირებული და სრულად ვერ პასუხობს მოთხოვნებს.

ზოგიერთმა რაიონმა განსახილველად არასრულფასოვანი მასალები წარმოადგინა (სასადილოთა მუშაობის შესაბამისი აღწერის, სასადილოთა მუშაობაზე მშობელთა კომიტეტების გამომხატურების, სანეპიდსადგურის, სახინსპექციის და დარღვევების არქონის ცნობების გარეშე) ან წარმოდგენილი სასადილოები წარდგენილ მოთხოვნებს არ პასუხობენ (ადგილებით ნაკლები უზრუნველყოფა, ცხელი კერძებით მოსწავლეთა 40%-ზე ნაკლები უზრუნველყოფა და ა. შ.) — ბორჯომის რაიონის სოფელ ახალდაბის საშუალო სკოლა, ზუგდიდის რაიონის სოფელ კახათის გახანგრძლივებული დღის სკოლა, ქ. ტყიბულის მე-6 საშუალო სკოლა, თიანეთის რაიონის საშუალო სკოლა, ცხინვალის რაიონის ვანათის საშუალო სკოლა და სხვა).

კონკურსზე წარმოდგენილმა ვერც ერთმა სასკოლო სასადილომ ვერ მიაღწია იმ შედეგებს, რომლებიც საჭიროა კონკურსის მოთხოვნებით პირველი საპრიზო ადგილის დასაცავებლად.

გორის მე-7 საშუალო სკოლამ კარგი ინიციატივა გამოიჩინა, როცა საკუთარი ძალებით ესთეტიკურ სტილში გააფორმა სასადილო და მას „ზღაპარი“ დაარქვა.

კონკურსში მონაწილეობა არ მიიღეს და მასალები არ გამოგზავნეს ქალაქებმა: ზუგდიდმა, წყალტუბომ, სოხუმმა, ტყვარჩელმა, ცხინვალმა, აბაშის, ახალციხის, ანაბეჯის, ვანის, გორის, გურჯაანის, დუშეთის, ქარელის, კასპის, მაიაკოვსკის, მცხეთის, საგარეჯოს, თერჯოლის, წითელწყაროს, ცხაკაიასა და ჩხოროწყუს, ქ. თბილისის გლდანის, კალინინის, კიროვის, საქარხნო, საბურთალოსა და 26 კომისიის რაიონებმა.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, კონკურსის ყიუზიმ პირველი საპრიზო ადგილი არც ერთ სასადილოს არ მიაკუთვანა.

სასკოლო სასადილოების მუშაობა შეფასდა ქულების შემდეგი რაოდენობით:

1. ქ. ბათუმის მე-10 საშუალო სკოლა — 86 ქულა
2. ამბროლაურის რაიონის მე-2 საშუალო სკოლა — 83 ქულა
3. ქ. რუსთავის 24-ე საშუალო სკოლა — 80 ქულა
4. ვაგრის მე-2 საშუალო სკოლა — 80 ქულა
5. ქ. რუსთავის მე-11 საშუალო სკოლა — 78 ქულა
6. ქ. თბილისის 36-ე საშუალო სკოლა — 70 ქულა
7. თელავის რაიონის სოფელ იყალთოს საშუალო სკოლა — 70

- 8. ზესტაფონის რაიონის მე-3 საშუალო სკოლა — 72 ქულა
- 9. ქ. ფოთის მე-2 საშუალო სკოლა — 69 ქულა
- 10. ქ. გორის მე-7 საშუალო სკოლა — 69 ქულა
- 11. ქ. თბილისის მე-2 საშუალო სკოლა — 68 ქულა
- 12. ქობულეთის რაიონის სოფელ ბობოყვათის საშუალო სკოლა — 66 ქულა
- 13. ქ. თბილისის 147-ე საშუალო სკოლა — 66 ქულა
- 14. ქ. გორის მე-3 საშუალო სკოლა — 64 ქულა
- 15. ქ. სამტრედიის მე-3 საშუალო სკოლა — 59 ქულა
- 16. ქ. ქუთაისის 25-ე საშუალო სკოლა — 59 ქულა
- 17. ქ. ქუთაისის მე-4 საშუალო სკოლა — 58 ქულა
- 18. ქ. ჭიათურის მე-7 საშუალო სკოლა — 57 ქულა
- 19. ვალის რაიონის სოფელ ოქუმის საშუალო სკოლა — 57 ქულა
- 20. ქ. ხაშურის მე-3 საშუალო სკოლა — 55 ქულა
- 21. გარდაბნის რაიონის მე-5 საშუალო სკოლა — 54 ქულა

ყოფილ შეფასა იმ სასკოლო სასაბიუჯეტო მუშაობა, რომლებიც არ პასუხობენ დათვალეობა-კონკურსის მოთხოვნებს და არ წარმოადგენს სრულყოფილი მასალები.

კონკურსში გამარჯვებულებად აღიარებულ იქნენ და მიეკუთვნათ: — II ადგილი და პრემია 200 მანეთის ოდენობით შემდეგ კოლექტივებს: ბათუმის მე-10 საშუალო სკოლას (დირექტორი ე. ა. საფაროვა, სასაბიუჯეტო გამგე ე. ი. ფირცხალაშვილი) — 86 ქულა, რუსთავის 24-ე საშუალო სკოლას (დირექტორი ლ. გ. გვეორქოვი, სასაბიუჯეტო გამგე მ. ი. ლოლობერიძე) — 80 ქულა, გაგრის მე-2 საშუალო სკოლას (დირექტორი ა. პ. კანბა, სასაბიუჯეტო გამგე ე. დ. პოპონდოპულო) — 80 ქულა, ამბროლაურის რაიონის მე-2 საშუალო სკოლას (დირექტორი შ. პ. ჯინჭარაძე, სასაბიუჯეტო გამგე ბ. ვ. ქვათაძე) — 83 ქულა.

— III ადგილი და პრემია 150 მანეთის ოდენობით მიეკუთვნათ რუსთავის მე-11 საშუალო სკოლას (დირექტორი დ. ს. მაგლობლიშვილი, სასაბიუჯეტო გამგე ლ. ვ. წიწიკაშვილი) — 78 ქულა, ზესტაფონის რაიონის მე-3 საშუალო სკოლას (დირექტორი პ. მ. შველიძე, სასაბიუჯეტო გამგე ე. ვ. მანჯავიძე) — 72 ქულა;

— თბილისის ოქტომბრის რაიონის 36-ე საშუალო სკოლას (დირექტორი — კ. დ. სიმონგულოვი, სასაბიუჯეტო გამგე კ. ა. კოკოლაშვილი) — 70 ქულა, თელავის რაიონის სოფელ იყალთოს საშუალო სკოლას (დირექტორი ნ. ტ. ბერძენიშვილი, სასაბიუჯეტო გამგე დ. ს. გარსევანიშვილი) — 70 ქულა.

ტერნატისადმი რაიონის 17 ორგანიზაცია-დაწესებულების სისტემატუ-
რი ზრუნვა, კვებისა და გარეგნული ფორმის, აუცილებელი სამედიცი-
ნო-პროფილაქტიკური მომსახურების საკითხებზე.

რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების ხელმძღვანელობით
ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების პედაგოგიური კოლექტივები, საშე-
ფო და საბაზო ორგანიზაციების შიგ შრომის კოლექტივებთან ერთად,
გეგმავენ და ახორციელებენ დიდი ოქტომბრის რევოლუციის 70-ე
წლისთავისადმი მიძღვნილ ღონისძიებებს.

ამასთან შემოწმებამ გვიჩვენა, რომ მოსწავლეთა კომუნისტური
აღზრდის საქმეში სკოლის, ოჯახისა და საზოგადოებრიობის ერთობლი-
ვი მუშაობის კოორდინაციის თვალსაზრისით სახალხო განათლების გან-
ყოფილებას აქვს სერიოზული ხარვეზები, რომელიც ხელს უშლის
ცხოვრებაში სკოლის რეფორმის მიზანდასახულობათა წარმატებით რე-
ალიზაციას. ბევრ სკოლაზე მიმაგრებული საბაზო და საშეფო დაწესებუ-
ლება კვლავ ინერტულად მონაწილეობს მასზე მიმაგრებული სკოლების
აღმზრდელობითი მუშაობის მეტად მნიშვნელოვან საკითხებში. სწავ-
ლისადმი შეგნებული დამოკიდებულების აღზრდაში მშობელთა კოლექ-
ტივების, საბაზო დაწესებულებების, საზოგადოებრიობის წარმომად-
გენლების ურთიერთქმედების არასაკმარისი, აღმზრდელობითი მუშაო-
ბის შედეგია სწორედ ის, რომ რაიონის მოსწავლეთა დიდი უმრავლე-
სობა სამოსანია.

სახალხო განათლების განყოფილების მხრიდან არასაკმარისი კონ-
ტროლისა და ხელშეწყობის გამო ნაკლებად ეფექტურია მთელი რიგი
სკოლების მშობელთა კომიტეტების მუშაობა (თელავის მე-8, სოფლე-
ბის ნაფარეულის, ფშავლისა და ყარაჯალის). აღმზრდელობითი ზემოქ-
მედების გატარების მიზნით მიიზიდონ და აქტიურად ჩააბან შრომითი
კოლექტივების წარმომადგენლები, გულთან ახლოს მიიტანონ სკოლისა
და საზოგადოებრიობის ურთიერთობის კონკრეტული საკითხები. არც
ერთ მშობელთა კომიტეტს ჯერჯერობით არავითარი წინადადება არ
შეაქვს პელსაბჭოებზე, უფრო მეტიც, მათი ანგარიშებით არ დაინტე-
რესებულან პედაგოგიური კოლექტივები, თითქმის არსად არ ფუნქცი-
ონირებს მამათა საბჭოები. „არაკეთილსაიმედო“ ოჯახებიდან გამოსულ
ძნელად აღსაზრდელებთან მუშაობაში გატაცებული არიან წვრილმანი
მეურვეობით, რის გამოც ადგილი აქვს ასეთი მოზარდების მხრიდან
სამართალდარღვევების შემთხვევებს. მაგალითად, თელავისა და სოფელ
კურდღელაურის სკოლის ძნელად აღსაზრდელმა მოსწავლეებმა გ. მალა-
ციძემ და თ. ტუხაშვილმა სხვადასხვა დროს განმეორებით ჩაიდინეს
დანაშაული, თუმცა ორივე მოზარდის შესახებ სკოლამ, მიკროუბნების
მესვეურებმა, შეფმა შრომითმა კოლექტივებმა დიდი ხნით ადრე იცო-
დნენ მათი ოჯახური მდგომარეობა.

მოზარდებთან ინდივიდუალურ შეფობას, უმეტეს შემთხვევაში ფორმალური ხასიათი აქვს.

არასრულწლოვანებთან პროფილაქტიკური მუშაობის შესუსტებამ რაიონში მოზარდთა დანაშაულის ზრდა განაპირობა. სახალხო განათლების განყოფილებას ჯერ კიდევ არ უკავია წამყვანი როლი იმ ორგანიზაციებთან ერთობლივ მუშაობაში, რომლებიც ვალდებული არიან მონაწილეობა მიიღონ მოსწავლე ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში; რაიონში ჯერ კიდევ არ არის მიგნებული კომკავშირის რაიკომთან, ადმინისტრაციულ ორგანოებთან, მშობელთა საზოგადოებრიობასთან, შრომით კოლექტივებთან ქმედითი კონტაქტების ფორმები არასრულწლოვანთა დანაშაულის აღმოსაფხვრელად, ამის აუცილებლობას კი ქმნის ის ვარემოება, რომ სადღესოდ რაიონში 54 „არაკეთილსაიმედო“ ოჯახი და 45 არასრულწლოვანთა ინსპექციაში აღრიცხვაზე აყვანილი ძნელადღასაზრდელია.

გასაკვირია, მაგრამ ფაქტია, რომ ისეთი საგანგაშო დანაშაულის შემდეგაც კი, როდესაც მე-8 სკოლის სამმა მოსწავლემ ერთ ღამეში სამი დანაშაული ნასვამ მდგომარეობაში ჩაიდინა, სკოლის ადმინისტრაციას შემოწმების დროს არ ჰქონდა არაკეთილსაიმედო ოჯახებისა და ძნელადღასაზრდელთა აღრიცხვაც კი. პიონერებლმძღვანელმა არ იცოდა მასზე მიმავრებული პიონერის გვარი და ა. შ. ამ მიმართებით საქმის მდგომარეობისათვის პასუხისმგებლობა, აგრეთვე, საბინაო-საექსპლოატაციო უბნის პედაგოგ-ორგანიზატორს ეკისრება (ამხ. გ. ნუცუბიძე), რომლის მუშაობა ამჟამად არ შეიძლება დამაკმაყოფილებლად ჩაითვალოს, იგი არ იცნობს პედაგოგ-ორგანიზატორის დებულებასაც კი.

სახალხო განათლების განყოფილებასთან არსებული დისციპლინის განმტკიცების, ნეგატიურ მოვლენათა აღმოფხვრისა და დანაშაულის პროფილაქტიკის საკოორდინაციო საბჭოში, სკოლების პროფილაქტიკურ საბჭოებში იშვიათად იწვევენ იმ წარმოება-დაწესებულებების წარმომადგენლებს, სადაც ძნელადღასაზრდელი, სამართალდამრღვევი არასრულწლოვანის მშობელი მუშაობს (თელავის მე-8, სოფლების კურდღელაურისა და რუისპირის საშუალო სკოლები). არ ტარდება ზომები მშობელთა კრებების ქმედითუნარიანობის ასამაღლებლად. არ კეთდება მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრებისა და შეგნებული დისციპლინის განმტკიცებისათვის ჩატარებული მუშაობის პედაგოგიური ანალიზი. კრებებზე იშვიათად მსჯელობენ ახალგაზრდა თაობის მოთხოვნების, მათი ინტერესების ჩამოყალიბების, საზოგადოებრივ მოვლენებში სწორი ორიენტირების უნარის ჩანერგვისათვის. უფერულია თამბაქოს წვეის, ალკოჰოლის წინააღმდეგ გაწეული პროფილაქტიკური მუშაობა. არ იყენებენ მშობელთა პედაგოგიზაციის ნაცად ფორმებს მათი სამსახურების მიხედვით. სკოლების პედაგოგიური კოლექტივე-

ბის უმრავლესობა ვერ უზრუნველყოფს მიკრორაიონისა და მთლიანად, რაიონის მასშტაბით. მოსწავლეთა თავისუფალი დროის სწორ რაციონალურ ორგანიზაციას, შრომითი კოლექტივების, საზოგადოებრიობის მონაწილეობით არ ძალუძთ ზემოქმედება მოახდინონ სკოლის მოსწავლეთათვის არასასურველ გარემოზე (თელავის მე-8, სოფლების კურრდელაურის, ბუშეტისა და ნაფარეულის საშუალო სკოლები).

რაიონის სახალხო განათლების განყოფილება, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების პედაგოგიური კოლექტივები ვერ მართავენ ოპტიმალურად და ვერ იზიდავენ მშობელთა საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებს საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით მუშაობის, თავისუფალი დროის გონივრულად გამოყენების საკითხებში. რაიონის მოსწავლე ახალგაზრდობის (13640) მხოლოდ 14%-ს შეუძლია არასაგაკვეთილო დროს თავიანთი ინტერესების დაკმაყოფილება (ჭიდაობის სპეცსკოლა — 540 მოსწავლე, სპორტული თამაშების სკოლა — 601, ჩოგბურთის კორტები — 80. პიონერთა და მოსწველეთა სახლი — 330. 2 სამუსიკო სკოლა — 300, სულ 2000). სახალხო განათლების განყოფილებამ, პიონერთა და მოსწავლეთა სახლთან ერთად ვერ უზრუნველყო საზოგადოებრიობის დახმარებით ადგილებზე ინტერესების მიხედვით წრეებისა და კლუბების შექმნა.

მოზარდთა ზნეობრივი აღზრდისა და აქტიური ცხოვრებისეული პოზიციის გამომუშავებაზე ზრუნვა არა მარტო სკოლის, არამედ საბაზო, საშეფო ორგანიზაციების შრომითი კოლექტივების უპირველესი ამოცანაა, შრომითი კოლექტივებისა და მოსწავლე ახალგაზრდობის კონტაქტების განმტკიცება ხელს უწყობს აღმზრდელობითი პროცესის ქმედითობის ამაღლებას, მოსწავლეთა თვითმმართველობის განვითარებას

ეს განსაკუთრებით ნათლად გამოვლინდა სოფლების იყალთოსა და ფშავლის მინი კოლმეურნეობების, სოფელ ლაფანყურის ეთერზეთების მინი მეურნეობის ხელმძღვანელების უფროსკლასელებთან გასაუბრების დროს. მაგრამ ამას ვერ ვიტყვით პიონერულ, კომკავშირულ ორგანიზაციებზე, მოსწავლეთა კომიტეტებზე. ჯერ ძალიან სუსტია საშეფო და საბაზო საწარმოების შრომითი კოლექტივების, კომკავშირული ორგანიზაციების გავლენა მათზე. სწორედ ამიტომაც ვერ მსჯელობენ კომკავშირული ორგანიზაციების ლიდერები ძირითად პრობლემებზე, სადღეისო ამოცანებზე, იმავე დღეს ჩასატარებელ კრებაზე წასაკითხი მოხსენების ირგვლივ, მოსწავლეთა კომიტეტის თავმჯდომარეები — მოსწავლეთა კომიტეტი სსტრუქტურაზე და ა. შ. (თელავის მე-7, სოფლების ფშავლის, ლაფანყურის, ნაფარეულის სკოლები).

ცალკეული უწყებები პასიურ შეფობას უწევენ ზოგადსაგანობა-
თლებლო სკოლებს მოსწავლეთა შრომით აღზრდისა და მწარმოებლუ-
რი შრომისათვის საჭირო პირობების შექმნაში. რიგ შემთხვევებში სა-
ბაზო საწარმოთა უმრავლესობა არ ასრულებს დებულებით გათვლი-
ლსინებულ მოთხოვნებს, არ ეხმარება სკოლებს მატერიალურ-ტექნი-
კური ბაზის განმტკიცებაში, შრომითი სწავლებისათვის კაბინეტების
მოწყობაში. გარდა სკოლა-ინტერნატებისა და 5 სკოლისა, არც ერთი
სკოლა არ არის უზრუნველყოფილი მოსწავლეთა დასასაქმებლად სა-
ჭირო სამუშაო ადგილებით. მომსახურებითი შრომის კაბინეტი არ გაა-
ჩნია რაიონის 7 საშუალო და 3 რვაწლიან სკოლას. დაწყებით კლასებ-
ში შრომითი სწავლების კაბინეტი არ მოწყობილა 10 საშუალო და 2
რვაწლიან სკოლაში. თელავის სამკერვალო ფაბრიკაში, სადაც შესაბა-
მისად თელავის მე-3 და მე-5 საშუალო სკოლების მოსწავლეები შრო-
მით სწავლებას გადიან. მოწყობილი არ არის საზენიკლო. სამონტაჟო
სახელოსნოები. საწარმოო ბრიგადებსა და სასწავლო მეურნეობაში
გაერთიანებული მოსწავლეებისათვის არ არის შექმნილი შრომისა და
დასვენების ნორმალური პირობები. საბაზო საწარმოებს არ გააჩნიათ
სპეცტანსაცმელი მოსწავლეებისათვის, არ არის უზრუნველყოფილი
მათი ტრანსპორტირება. საბაზო საწარმოები ხშირ შემთხვევაში სკო-
ლასთან დადებული ურთიერთთანამშრომლობის ხელშეკრულებით ნა-
კისრ ვალდებულებებსაც კი არ ასრულებენ. სოფელ რუისპირის სკო-
ლისათვის ჯერ არ გადაუციათ დაპირებული ტრაქტორი (რუისპირის
კოლმეურნეობა). ისევ შეუკეთებელია სოფელ სანიორის მასწავლებელ-
თა სახლი (სანიორის კოლმეურნეობა), მეხუთე წელია აჭიანურებს
სკოლის ავტოსადგურის მშენებლობას სოფელ კურდღელაურის კოლ-
მეურნეობა, დაპირებულ საბეჭდ მანქანებს ელიან თელავის მე-4 სკოლის
მოსწავლეები გზბალე-მევენახეობის თელავის საცდელი სადგურისაგან,
დღემდე მოსწავლეთა ბრიგადები არ ჩამოუყალიბებია სოფლების კო-
ნდოლისა და გულგულის საშუალო სკოლებს. ვერავითარ კრიტიკას
ვერ უძლებს სოფელ ადგილებშიც კი სასკოლო საცდელი მიწის ნაკვე-
თების მდგომარეობა (სოფლების იყალთოს, ლაფანყურის, წინანდლის
საშუალო სკოლები). მეტ ყურადღებასა და დახმარებას საჭიროებს თე-
თრი წყლების მეურნეობის მხრიდან მოსწავლეთა სასწავლო-საწარმოო
მეურნეობაც.

შემოწმებამ გვიჩვენა, რომ მხოლოდ 12 სკოლაშია სათანადო პი-
რობები შექმნილი ექვსწლიანი ასაკის ბავშვთა კვების, ძილისა და გარ-
თობა-დასვენებისათვის, გახანგრძლივებული ჯგუფებისათვის (თელავის
მე-8. სოფლების ფშავლის, იყალთოს, ნათარეულის, ბუშეტის. კურდღე-
ლაურის სკოლები).

ამასთან უნდა აღინიშნოს, რომ რიგი პრობლემებისა, კერძოდ, მსგა

ხალხო განათლების ზოგიერთი დაწესებულების მატერიალური ბაზის მძიმე მდგომარეობა გამოწვეულია არა იმდენად ობიექტური მიზეზებით, რამდენადაც სასკოლო ინსპექტორთა, თვით ამ ობიექტების ხელმძღვანელთა, პედაგოგიურ, მოსწავლეთა და მშობელთა კოლექტივების უპასუხისმგებლობით, დაბალია თელავის მე-8, სოფლების ყარაჯალის, ნაფარეთლის და სხვა სასკოლო შენობების შენახვის, მოვლისა და ექსპლუატაციის კულტურა, მათი გარეგნული და შინაგანი იერ-სახე, მდარე გემოვნებით შესრულებული მოძველებული სტენდები და გამოფენები უსიამოვნო შთაბეჭდილებას ტოვებს მხანველზე. გადახედვას მოითხოვს სასწავლო კაბინეტების, პიონერთა ოთახების, განსაკუთრებით ბიბლიოთეკების გაფორმება, სამწუხარო ის არის, რომ ეს გარემოება პედაგოგიურ და მოსწავლეთა კოლექტივებს რატომღაც შეუმჩნეველი რჩებათ და ჩვეულებრივ მოვლენადაა ქცეული.

იმის შედეგად, რომ რაიონში ჯერ კიდევ არ ჩამოყალიბებულა პროფორიენტაციის ცენტრი (კაბინეტი), რომელიც ორგანიზაციას გაუწევდა მოსწავლეებთან და მშობლებთან პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობას, გასული წლის 805 კურსდამთავრებულთა რიცხვიდან შრომაში ჩაბმული 713 პირიდან სკოლაში მიღებული პროფილის მიხედვით მუშაობს მხოლოდ 172, ხოლო სწავლაგაგრძელებული 522 პირიდან სასკოლო პროფილით მხოლოდ 20 ახალგაზრდა სწავლობს.

რაიონის სახალხო განათლების განყოფილებას მეტი ყურადღება და მომთხოვნელობა მართებს საკადრო საკითხების მართვისა და გადაწყვეტისადმი. სუსტია კადრების საქმიანობის სრულყოფისათვის გაწეული მუშაობა. კოორდინაციის, დაგეგმვისა და ორგანიზაციის დროს მთელ რიგ სკოლებში (სოფლების ფშავლის, ნაფარეთლის, ბუშეტის სკოლები) არავითარი ზომები არ არის მიღებული მუშაობის ძველი, დრომოკმული პრაქტიკის აღმოსაფხვრელად. არ არის შემუშავებული კონკრეტული ღონისძიებანი მოსწავლეთა იდეურ-პოლიტიკური, შრომითი, ზნეობრივი აღზრდის სრულყოფისათვის დღევანდელი დღის მოთხოვნილებათა შექმნე. ძირითადი მიზეზი ადგილებზე სასწავლო და აღმზრდელობითი პროცესის მართვაშიცაა; არ იგრძნობა სათანადო მომთხოვნელობა და ზოგჯერ კომპეტენტურობაც კი მთელი რიგი სკოლების ხელმძღვანელთა მხრიდან (თელავის მე-8, სოფლების ნაფარეთლის, ბუშეტის სკოლები). სუსტია და პედაგოგიური კოლექტივების მართვაში სათანადოდ არ მოქმედებენ პედაგოგიური საბჭოები. შემოწმებული სკოლების უმრავლესობაში პედსაბჭოზე არ გამოკვეთილა მასწავლებელთა კოლექტივების პოზიცია. უმეტეს შემთხვევაში სკოლებში ოჯახთან, საზოგადოებრიობასთან კოორდინაციის მნიშვნელოვანი საკითხები დირექტორებს მინდობილი აქვთ ძირითადად კლასგა-

რეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზატორებზე, მათი ^{გარეშე} საც მათი უმრავლესობა (სოფლების ფშავლის, იყალთოს, ნაფარეულის, ქ. თელავის 1-ლი), გარდა იმისა. რომ ცუდად ერკვევა ამ თანამდებობისათვის განკუთვნილ ფუნქციებში, ნორმატიული დოკუმენტებით გაუთვალისწინებელ მოვალეობას ასრულებს, რაც იწვევს გადატვირთვას, მათი სამუშაო და თავისუფალი დროის არარაციონალურ გამოყენებას.

სკოლების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის, კლასის ხელმძღვანელთა მიერ განსახილველად დაგეგმილი საკითხები არ პასუხობენ დღევანდელი მოთხოვნებს, სტიქიურია და ხშირ შემთხვევაში არ გამომდინარეობენ სკოლის, სოფლის, მიკრორაიონის ინტერესებიდან (თელავის მე-8, სოფლების იყალთოს, ფშავლის, ნაფარეულის, ბუშეტის სკოლები). ბოლო ორი წლის მანძილზე კი კლასის ხელმძღვანელთა გადამზადების კურსები მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ და ზონალურ ინსტიტუტებში გაიარა 50-მდე ამ კატეგორიის მუშაკმა.

სკოლის, ოჯახისა და საზოგადოებრიობის კოორდინაციისათვის საორგანიზაციო მუშაობაში გამოვლენილი ნაკლოვანებები გარკვეულად გამოწვეულია სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების, მათი დირექციების მიერ ხელმძღვანელი ორგანოების მითითებების ზერელე ცოდნით — მათი უმეტესობა არასაკმარისად ხელმძღვანელობს სკკპ 27-ე და საქართველოს კპ 27-ე ყრილობების, ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის, განათლების სამინისტროს კოლეგიის სახელმძღვანელო დოკუმენტებით (1982 წლის კოლეგიის გადაწყვეტილება „მშობელთა პასუხისმგებლობის ამადლების შესახებ“, 1984 წლის—გურჯაანის რაიონის მშობელთა კოლექტივების მუშაობის შესახებ, 1986 წლის—ქ. თბილისის მასწავლებელთა მე-9 კონფერენციის ინიციატივის შესახებ)“.

აღნიშნული საკითხის მართვაში ჯერ კიდევ არაა შექმნილი სისტემა. განათლების საბჭოზე კოორდინაციასთან დაკავშირებული საკითხების განხილვისას არ იგრძნობა სიღრმისეული მიდგომა. სასკოლო ინსპექტორები სუსტად ასრულებენ მათზე მიმავრებული სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების მუშაობის ორგანიზატორის როლს. იშვიათი გამონაკლისის გარდა კი (გ. მამულაშვილი — შრომითი აღზრდისა და სწავლების ინსპექტორი) მათ უდიდეს უმრავლესობას აუცილებლად არ მიაჩნია შეფ-შრომით კოლექტივებსა და საბაზო საწარმოებთან საიჭრო ურთიერთობა, არ იცნობენ საფუძვლიანად შინასასკოლო პრობლემებს, უყუარდლებოდ აქვთ მიტოვებული მიკრორაიონში აღმზრდელობითი მუშაობის საკითხები, არ ქმნიან იმის პირობებს. რათა

26457

საქ. სსრ კ. მარქსის
სახ. სახ. რესპუბ.
საქართველო

სკოლის ირგვლივ სუფევდეს მოსწავლე ახალგაზრდობის აღზრდის საქმეში მშობელთა და საზოგადოებრივ ძალთა მონაწილეობის მზადყოფნის ხელსაყრელი კლიმატი.

პედაგოგიური კოლექტივები მოკლებული არიან მიზანმიმართულ, სისტემატურ მეთოდურ დახმარებას. რაიონში არასაკმარისი ყურადღება ეთმობა სკოლის, ოჯახისა და საზოგადოებრიობის ერთობლივი მუშაობის საინტერესო გამოცდილების გამოვლენასა და განზოგადებას. შემოწმების პროცესში გამოვლენილი ხარვეზები მოწმობს, რომ რაიონის სახალხო განათლების ორგანოების საქმიანობა დღევანდელ მოთხოვნათა თვალსაზრისით ძირეულ გარდაქმნას საჭიროებს.

აღმზრდელითი მუშაობის სამმართველო

მოსწავლეთა ინტერნაციონალური მემოზროვის კლუბების 80-6

რესპუბლიკური დათვალვირების შედეგების შესახებ

28 მაისი 1987 წელი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგია და საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის ბიურო აღნიშნავენ, რომ 1987 წლის 22, 23 მარტს ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ბაზაზე ჩატარდა ინტერნაციონალური მემოზროვის კლუბების მე-6 რესპუბლიკური დათვალვირება დევიზით: „წინაპართა ნაკვალევზე“, რომელიც მიეძღვნა დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის 70-ე წლისთავს.

მე-6 რესპუბლიკურ დათვალვირებაში ადგილებზე, ქალაქებსა და რესპუბლიკის რაიონებში მონაწილეობა მიიღო თბილისისა და რესპუბლიკის 1400-მდე ინტერკლუბის 9000-ზე მეტმა წარმომადგენელმა. შემაჯამებელ სხდომაში მონაწილეობდა ბევრი ცნობილი მეცნიერი, თბილისისა და რესპუბლიკის სკოლების 121 მოსწავლე, 70 პედაგოგი.

დათვალვირებაზე წარმოდგენილი ინტერკლუბის მუშაობის ამსახველი აღბომები ატარებდა მეტად საინტერესო შემოქმედებით და საძიებო ხასიათს. მათში ასახული იყო ნორჩ ინტერნაციონალისტთა მონაწილეობა სრულიად საკავშირო ალკვ და ვ. ი. ლენინის სახელობის პიონერული ორგანიზაციის მიერ გამოცხადებულ საკავშირო აქციებში: „რევოლუციური ნაბიჯით იარ“, „რევოლუციური გვაქვს ნაბიჯები“, „სალუტი, მშვიდობა“, ასევე მშვიდობის საერთაშორისო წლისადმი მიძღვნილ საერთაშორისო კამპანიაში „ბავშვებს მშვიდობა სურთ“.

მოსწავლეთა ინტერკლუბების მე-6 რესპუბლიკური დათვალვირების დებულების თანახმად, სასკოლო ინტერკლუბებს დავალებული ჰქონდათ, დაემზადებინათ თვითნაკეთი სუვენირები სოლიდარობის ბა-

ზრობისათვის. თითოეული ინტერკლუბი დიდი პასუხისმგებლობით მოეკიდა დავალებას, რამაც ბაზრობის ფართო მასშტაბურობა გამოიწვია.

დათვალიერების მიმდინარეობის დღეებში სასახლის წინა მოედანზე ჩატარდა სოლიდარობის ბაზრობა და შემოსული თანხა (400 მან.) მშვიდობის ფონდში გადაირიცხა.

დათვალიერების თითქმის ყველა მონაწილემ სწორად გაიგო დევიზი: „წინაპართა ნაკვალევზე“ და შეეცადა საქვეყნოდ გამოეტანა მშობლიური რაიონის თუ ქალაქის მოწინავე ადამიანთა უანგარო ცხოვრება, გმირული წარსული და უკეთესი მომავლისაკენ სწრაფვა.

საინტერესო და შრომატევადი სამსახური გასწიეს აი მიმართებით: ქ. ტყიბულის, ამბროლაურის რაიონის სოფელ ჭრებალოს, გურჯაანის რაიონის სოფელ კარდანახის, საჩხერის რაიონის სოფელ სხეიტორის, ჩხოროწყუს რაიონის სოფელ მუხურის, ლაგოდეხის 1-ლი, თბილისის მე-4 საშუალო სკოლებისა და ხულოს რაიონის სკოლა-ინტერნატის ინტერკლუბებმა.

დათვალიერებაში აქტიურად ჩაება ჩოხატაურის რაიონის სოფელ კოხნარის საშუალო სკოლა, რომელმაც მიმოწერის საინტერესო ფორმა გამოიჩინა. მოსწავლეებს კავშირი აქვთ დამყარებული ყველა იმ ქალაქის სამხედრო ნაწილთან, სადაც სამხედრო სავალდებულო სამსახურს თავიანთი სკოლის კურსდამთავრებულები გადიან.

მოსწავლეთა ინტერნაციონალური მეგობრობის კლუბების მე-6 რესპუბლიკური დათვალიერების მონაწილეთა შერჩევასა და ნამუშევრების წარმოდგენას პასუხისმგებლობით მოეკიდა ბათუმის, ქუთაისის, რუსთავეის, გორის, ზუგდიდის, ხულოს, ახალციხის, ზესტაფონის, ჭიათურის, ფოთის, ლაგოდეხის, ლანჩხუთის, ღუშეთის, ჩოხატაურის, საჩხერის, ცხაკაიას, ქედის, ჩხოროწყუს, გურჯაანისა და თბილისის ათივე რაიონის განათლების განყოფილება, რამაც განაპირობა გორის მე-0, ჭიათურის მე-3, სოფლების მუხურის, გეჯეთის, ბათუმის მე-6, მე-7 სკოლების, ხულოს რაიონის სკოლა-ინტერნატის, თბილისის 87-ე, 72-ე, 161-ე, და მე-4 საშუალო სკოლების ინტერკლუბების მიერ შეგროვებული საინტერესო მასალები.

გასულ ზაფხულს, როცა ქვეყანა ჩერნობილის ამბავმა შეძრა, რესპუბლიკის ნორჩმა ინტერნაციონალისტებმა შექმნეს შრომითი ბრიგადები, ხოლო გამომუშავებული თანხა ჩერნობილის ფონდში გადაირიცხეს.

ამ მხრივ თავი გამოიჩინეს თბილისის, ქუთაისის, ბათუმის, გორის, ცხაკაიას, გურჯაანის, ქედის რაიონების ინტერკლუბებმა. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ის ინიციატივა, რომელიც რესპუბლიკის ნორჩმა

ინტერნაციონალისტებმა სტიქიური უბედურებით დაზარალებულ რაიონების თანატოლებისადმი გამოიჩინეს.

ამ კუთხით აღნიშვნის ღირსია მაიაკოვსკის, სიღნაღის, ტყვარჩელის, გურჯაანის, თბილისის კიროვის, 1-ლი მაისისა და 26 კომისრის რაიონები.

მაიაკოვსკის რაიონის პიონერთა სახლის ინტერკლუბის წევრებმა ივალდებულეს დაამზადონ 300 მოსწავლის ფორმა საშეფო სამკერვალო ფაბრიკაში.

სოფელ კარდანახის საშუალო სკოლამ მე-700 ანგარიშზე გადარიცხა 1763 მან., თბილისის 24-ე სკოლამ 1000 მან., 72-ე სკოლამ 334 მან. და სხვა.

მიუხედავად აღნიშნული წარმატებებისა, რესპუბლიკის საშუალო სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, პიონერთა სახლებისა და სასახლეების ინტერნაციონალური მეგობრობის კლუბების საქმიანობაში ჯერ კიდევ შეიმჩნევა არსებითი ხასიათის ნაკლოვანებები, რომლის გამო-სწორებაში აქტიურად უნდა ჩაებან შესაბამისი განათლების განყოფილებები და რაიონული კომიტეტები. სწორედ ამ უკანასკნელთა არასათანადო მომთხოველობის შედეგია ის, რომ მიმდინარე დათვალიერებაში მონაწილეობა არ მიუღიათ: ადიგენის, ბოგდანოვის, დმანისის, ყაზბეგის, ყვარლის, მარნეულის, წალენჯიხის, ქარელის, ვალის, ოჩამჩირის, ხელვაჩაურის, ლენინგორის, ზნაურისა და ჯაეის რაიონებს.

მე-6 რესპუბლიკური დათვალიერების დასკვნით დღეებში სასკოლო ინტერკლუბების მუშაობის ფორმებისა და მეთოდების ურთიერთ-გაზიარების მიზნით, ჩამოსულმა და ადგილობრივმა მოსწავლეებმა, პედაგოგებმა გამოცდილება გაუზიარეს ერთმანეთს პროფილურ სექციებზე. სასკოლო ინტერკლუბების პრეზიდენტებისათვის სექციური სხდომა ჩატარდა სასახლეში, ინტერკლუბის ხელმძღვანელ-პედაგოგებისათვის 87-ე საშუალო სკოლის ბაზაზე. სექციების მუშაობაში მონაწილეობას დებულობდნენ: ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ილია ტაბაღუა, საქართველოს სსრ საგარეო საქმეთა სამინისტროს მეორე მდივანი ბორის ზნამენსკი.

ორივე სექციურ სხდომაზე ყურადღება გამახვილდა სასკოლო ინტერკლუბებისათვის აუცილებელ სადღეისო პრობლემებზე. გაიშალა მუშაობის ის ფორმები და მეთოდები, რომლებსაც ადგილებზე იყენებენ, როგორც ხელმძღვანელ-პედაგოგები, ასევე მოსწავლეებიც. სექციების მუშაობაში მონაწილე მეცნიერებმა და ოფიციალურმა პირებმა მრავალი ყურადღებები რჩევა-დარიგება და რეკომენდაცია გაუწიეს სასკოლო ინტერკლუბების პრეზიდენტებსა და პედაგოგებს.

სექციურმა მუშაობამ გამოავლინა ის ნაკლოვანი მხარეები, ზოგადია თითქმის ყველა სასკოლო ინტერკლუბისათვის.

ასე მაგალითად: სამხედრო-პატრიოტული აღზრდა, ოპერატიულობა, სექციური მუშაობის დახვეწა, გაწეული ს აქმიანობის პროპაგანდა.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ და საქართველოს ალკც ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ გადაწყვიტეს:

1. ძირითადად მოწონებულ იქნას საქმიანობა, რომელიც გასწიეს რესპუბლიკის განათლების განყოფილებებმა, კომკავშირის საქალაქო და რაიონულმა კომიტეტებმა, პიონერთა და მოსწავლეთა სახლებმა, ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკურმა სასახლემ მოსწავლეთა ინტერნაციონალური მეგობრობის კლუბების მე-6 რესპუბლიკური დათვალიერების მაღალ იდეურ-პოლიტიკურ დონეზე ჩასატარებლად.

2. დათვალიერებაში აქტიური მონაწილეობისათვის რესპუბლიკის სკოლებისა და პიონერთა სახლების ინტერკლუბების 48 ნორჩი ინტერნაციონალისტი დაჯილდოვდეს საქართველოს ალკც ცენტრალური კომიტეტის სიგელით.

3. მოსწავლეთა ინტერნაციონალური და პატრიოტული სულისკვეთებით აღზრდაში გაწეული ნაყოფიერი მუშაობისათვის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სიგელით დაჯილდოვდეს სკოლებისა და პიონერთა სახლების ინტერკლუბების მუშაობაზე პასუხისმგებელი 33 პედაგოგი და პიონერხელმძღვანელი.

4. მოსწავლეთა ინტერნაციონალური მეგობრობის კლუბების მე-6 რესპუბლიკურ დათვალიერებაში აქტიური მონაწილეობისათვის ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის სიგელით დაჯილდოვდეს სკოლებისა და პიონერთა სახლების 38 ინტერკლუბი.

5. კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე დავალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელი-თი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა) და საქართველოს ალკც ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილებას (ამხ. ა. ალავერდაშვილი).

კოლეგიის თავმჯდომარე, საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი   საქართველოს ალკც ცენტრალური კომიტეტის მდივანი

ბ. ვასაძე   **ჯ. მარგველიძე**

კოლეგია აღნიშნავს, რომ 1987 წლის 28 აპრილს მაღალი ორგანიზებულობის ვითარებაში, კრიტიკისა და თვითკრიტიკის სულსიკვეთებით ჩაიარა საქართველოს მასშავლებელთა მე-6 ყრილობამ. ყრილობისათვის ნიშანდობლივი იყო ის, რომ ამ დიდ პედაგოგიურ, შემოქმედებით საბჭოზე შეიკრიბნენ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების, პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლების საუკეთესო მასწავლებლები და საწარმოო სწავლების ოსტატები.

ყრილობის 300-ზე მეტი დელეგატი წარმოადგენდა რესპუბლიკის სახალხო განათლებისა და პროფესიულ-ტექნიკური განათლების ორასათასიან რაზმს.

ყრილობას ესწრებოდნენ საქართველოს კომპარტიისა და რესპუბლიკის მთავრობის ხელმძღვანელები, სამინისტროებისა და უწყებების, საბაზო მეურნეობებისა და საწარმოების ხელმძღვანელები. ყრილობის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღეს საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ანხ. ჯ. ი. პატიაშვილმა, სსრ კავშირის განათლების მინისტრის მოადგილემ ანხ. მ. ი. ყურავლიოვამ.

ყრილობაზე გულახდილი და პრინციპული მსჯელობა გაიმართა რეფორმის იდეების ცხოვრებაში ხორცშესხმის ეფექტური გზების შესახებ, გაანალიზებულ იქნა ამ საერთო-სახელმწიფოებრივ საქმეში არსებული ჩამორჩენის მიზეზები.

რესპუბლიკის მასშავლებელთა ყრილობას განსაკუთრებული მნიშვნელობა შესძინა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ანხ. ჯ. ი. პატიაშვილის გამოსვლამ, რომლის დებულებები და დასკვნები საფუძვლად დაედო რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოების შემდგომ საქმიანობას. მან აღნიშნა, რომ ახლა შეცდომებისა და დაუდევრობათა მიზეზები კი არ უნდა ვეძიოთ, არამედ ვეცადოთ ოპერატიულად გამოვასწოროთ მდგომარეობა. საჭიროა მუდმივად სრულყოფილად რეფორმას თვით ცხოვრების მოძრაობაში, ის უნდა ვითარდებოდეს დასახულ ტემპში.

ანხ. ჯ. ი. პატიაშვილმა გაანალიზა რეფორმის ისეთ საკვანძო პრობლემებში არსებული უმოქმედობის მიზეზები, როგორცაა: სკოლების მშენებლობა, შრომითი სწავლება და აღზრდა, მასწავლებელთა ყოფა-ცხოვრებისა და შრომის პირობების ორგანიზაცია, მათი ატესტაცია, საკადრო მუშაობა. მან მიუთითა დემოკრატიული საწყისების გაფართოებისა და რესპუბლიკის სახალხო განათლების ყველა რგოლის

მუშაობის სტილის სრულყოფაზე, აღმზრდელით მუშაობაში მყოფ ბუნებულ ნაკლოვანებებზე, რომლებსაც არასრულწლოვანთა მიერ სამართალდარღვევებამდე მიეყვართ, ხაზი გაუსვა მწვავედ მდგარ საკითხს სკოლებსა და პროფტექნიკურ სასწავლებლებში თამბაქოს წვესა და ნარკომანიასთან ბრძოლის გაძლიერების შესახებ. ლაპარაკობდა რა აღზრდის პრობლემებზე, ამხ. ჯ. ი. პატიაშვილმა ყრილობის მონაწილეთა ყურადღება გაამახვილა მშობელთა როლისა და პასუხისმგებლობის ამკვლევაზე. მან აღნიშნა, რომ ბავშვის ვადაცდომისათვის უნდა დაისაჯოს არა მარტო სკოლის დირექტორი, არამედ მშობელიც. ამიტომ შრომითმა კოლექტივებმა და საზოგადოებრიობამ მკაცრად უნდა მოჰკითხონ მშობლებს. ფაქტობრივად კი, ამჟამად ჯერ კიდევ ბევრი შრომითი კოლექტივი არა თუ ვერ წვდება ბავშვთა აღზრდის საკითხებში, არამედ მთელი გულისყურით არ ასრულებს მასზე დაკისრებული საბაზო საწარმოების მოვალეობებს და პრაქტიკულად დაშორებულია სკოლების პრობლემებისაგან.

ყრილობის საქმიან ატმოსფეროს ხელი შეუწყო გარკვეულმა სიახლემ თვით მისი ჩატარების ფორმაში: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტის მოხსენებების პროექტები ყრილობამდე 10 დღით ადრე დაეგზავნათ დელეგატებს, რამაც მათ საშუალება მისცა დაწვრილებით გასცნობოდნენ პროექტებს. პროექტებში შესულმა პრობლემურმა საკითხებმა თითოეულ დელეგატს შესაძლებლობა მისცა უშუალოდ საქმიანი მონაწილეობა მიეღო მათ განხილვაში. ყრილობის სამდივნოში წარმოდგენილი დელეგატების წინადადებები და შენიშვნები წარმოადგენენ სერიოზულ წვლილს სახალხო განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების საქმეში. ისინი ასახავენ საქართველოს მასწავლებელთა უდიდეს შემოქმედებით პოტენციალს, სახალხო განათლების სისტემაში ნაკლოვანებებისა და დაუდევრობების ღრმა გაგების უნარს, წარმოადგენენ სკოლის ხვალისდელ დღეზე, მოზარდ თაობაზე ზრუნვის კონცენტრირებულ გამოხატულებას.

ყრილობაზე დელეგატთა გამოსვლებისა და შემოსული პასუხების ანალიზი მეტყველებს, რომ რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემაში დაიწყო პედაგოგიური კოლექტივებისა და მათი საბჭოების უფლება-მოვალეობათა გაფართოების კურსი, რომელიც მიმართულია ინიციატივისა და დამოუკიდებლობის განვითარებისაკენ, საჯაროობისა და ნდობის, კრიტიკისა და თვითკრიტიკის უზრუნველყოფისაკენ. დელეგატთა უმრავლესობა ყველაზე მაღალ შეფასებას აძლევს მასწავლებლის როლს თანამედროვე სკოლაში, აღნიშნავს რა, რომ მასწავლებლის ისეთ პიროვნულ თვისებებზე, როგორცაა ფართო ერუდიცია და განათლებულობა, მაღალი პროფესიონალიზმი, იდეური მრწამსი და

ზნეობრივი სიწმინდე — ბევრადაა დამოკიდებული სასწავლო-აღზრდობითი პროცესის წარმატება.

შემოსული წინადადებები უხვად შეიცავენ ასობით მასწავლებელთა სახელებს, რომელთა დაულაღვემა შრომამ და ენერგიამ თანამედროვე სკოლას დიდება მოუტანა. მიუხედავად ამისა, ამავე წინადადებებში გამოხატულია სამართლიანი გულისტკივილიც იმის შესახებ, რომ ყოველთვის და ყველგან როდი ხორციელდება მასწავლებელთა ახალი თაობების აღზრდა და ახალგაზრდა პედაგოგთა დაოსტატების სრულყოფა უფროსი კოლეგების მაგალითებზე.

დელეგატთა მესამედზე მეტმა მხარი დაუჭირა სახალხო განათლების დაწესებულებათა ხელმძღვანელი მუშაკების არჩევითობის პრინციპს. დელეგატებმა მოიწონეს უკანასკნელ პერიოდში საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ სასწავლო წლის სტრუქტურაში განხორციელებული ცვლილებები, კერძოდ გადასაყვანი გამოცდების შემოღება.

ამასთან ერთად, პედაგოგთა გარკვეულმა ნაწილმა გააკრიტიკა რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს სტრუქტურული ქვედანაყოფები მუშაობის შენელებული ტემპისა და მმართველობითი საქმიანობის გარდაქმნაში საჭირო დაუინებულობის უქონლობისათვის.

დელეგატების ყურადღების ცენტრში დადგა ახალგაზრდობის იდეურ-ზნეობრივი და შრომითი აღზრდის პრობლემები. აღინიშნა, რომ ჯერ კიდევ დიდია იმ სასწავლებლების რიცხვი, სადაც კვლავინდებურად თავს იჩენს ფორმალიზმი, მოჩვენებითობა. კონსერვატიზმი. ბევრი გაცვეთილის ხარისხი რეფორმამდელ დონეზეა, რაც გამოწვეულია პირველ რიგში, იმით, რომ სწავლების მეთოდიკამ ჯერჯერობით განსაკუთრებული ცვლილებები არ განიცადა, რიგ სკოლაში დღესაც დომინირებს ხელმძღვანელობის ავტორიტარული სტილი. მოსწავლეთა თვითმმართველობას ბევრ სკოლაში ფორმალური ხასიათი აქვს.

მწვავე საქმიანი მსჯელობა გაიმართა სკოლის წესდების პროექტის შესახებ, რომლის მიმართაც დელეგატთა უმრავლესობამ მთელი რიგი შენიშვნები და წინადადებები გამოთქვა.

დელეგატებს ერთსულოვნად მიაჩნიათ, რომ ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარე გარდაქმნის პირობებში, ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის ძირითადი მიმართულებების მოთხოვნათა განხორციელებისას, სახალხო განათლება აწყდება გარკვეულ სიძნელეებსაც, რომლებიც სწავლების შინაარსის გარდაქმნასთანაა დაკავშირებული. სასწავლო გეგმები, მიუხედავად იმისა, რომ ყველა ცდაა მიღებული მათი მეორეხარისხოვანი მასალისაგან განსატვირთვად, კვლავინდებურად უმრავლეს შემთხვევაში შეიცავს, არ პასუხობს

დღევანდელი მოთხოვნებს, რაც, არც თუ იშვიათად, სწავლისა და მოსწავლეთა ინტერესის მკვეთრი შენელების მიზეზს წარმოადგენს. დღევანდელი ლაბარაკი იყო სასკოლო პროგრამებისა და სახელმძღვანელოების შემდგომი სრულყოფის აუცილებლობის შესახებ. წამოყენებულ იქნა წინადადება სასწავლო გეგმებსა და პროგრამებში კორექტივების შეტანის მიზანშეწონილობის შესახებ სოფლის სკოლის სპეციფიკასთან მათი შეხამების მიზნით. გამოსვლების უზრავლესობაში წამოწეული იყო სერიოზული პრობლემები, რომლებიც 1-ლ კლასში ექვსწლიან ბავშვთა სწავლების ორგანიზაციას, მათთვის სწავლებისა და დასვენების აუცილებელი პირობების შექმნას, მოსწავლეთა შრომითი აღზრდისა და პროფესიული ორიენტაციის გაუმჯობესების შესახებ რეფორმის მოთხოვნათა შესრულებას გააჩნია.

ყრილობაზე სამართლიანი კრიტიკა გამოითქვა საბაზო საწარმოთა მიმართ, რომლებიც არასაკმარისად ეხმარებიან სკოლებს მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებაში მოსწავლეთა შრომითი სწავლებისა და პროფესიული მომზადებისათვის, ნაკლები ყურადღება ეთმობა მოსწავლეთა მწარმოებლური შრომის ორგანიზებისათვის სათანადო პირობების შექმნას. დღევანდებმა დააყენეს შრომითი სწავლების მასწავლებლებისათვის მეთოდური ლიტერატურის უკმარისობისა და ქართული სკოლებისათვის შრომითი სწავლების სახელმძღვანელოების შექმნის ნელი ტემპების საკითხები. მითითებულ იქნა სასწავლო-საწარმოო კომბინატების ქსელის გაფართოებისა და შრომითი პროფილების რიცხვის გაზრდის აუცილებლობის შესახებ.

ყურადღებასა და ზრუნვას მოითხოვს სკოლამდელი და ინტერნატული დაწესებულებების ქსელის მოწესრიგების, მათი მატერიალური ბაზის განმტკიცებისა და პედაგოგიური კადრებით სწორი დაკომპლექტების საკითხები.

ყრილობის დღევანდებს მიაჩნიათ, რომ რევოლუციურ გარდაქმნას მოითხოვს არა მარტო სახალხო განათლების სისტემის მუშაობის ფორმები და მეთოდები, არამედ თითოეული მუშაკის საქმიანობაც, რომელსაც ხვალინდელი დღისათვის ახალგაზრდობის მომზადება ევალება.

საქმიანი, პრინციპული ლაბარაკი გაიმართა ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხის, კერძოდ პედაგოგიური კადრების მომზადების, სწორი შერჩევის, განაწილების, ადგილებზე დამატების, მათზე შესაბამისი ზრუნვისა და მათ მიმართ მომთხოვნელობის ამადლების გარშემო. რაც მიმდინარე გარდაქმნაში წარმატების საწინდარია.

დღევანდები შეფოთებას გამოთქვამდნენ კადრების სწავლების ერთიანი, თანამიმდევრული სისტემის უქონლობის გამო. მეთოდური

საქართველოს
კომუნისტური
პარტია

სამსახურის დაწესებულებათა საქმიანობა, როგორც ადრევე აღვნიშნავთ, საკონტროლო ფუნქციებით შემოიფარგლება. პრაქტიკოს მუშაკებს ზოგჯერ რჩევებს ისინი აძლევენ, სინც დიდი ხანია ჩამოსცილდა სკოლას. ატესტაციის პრობლემებს თავიანთ პასუხებში თითქმის ყველა დელეგატი ეხება, მიაჩნია რა ატესტაცია რეფორმის წარმატებით განხორციელების ერთ-ერთ მთავარ საკითხად.

მოხსენების საკითხების გარშემო ყრილობის დელეგატთა გამოცვლებსა და პასუხებში ხაზგასმული იყო ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრობლემა — რესპუბლიკის სახალხო განათლების დაწესებულებათა სუსტი მატერიალური ბაზა. აღინიშნა, რომ ხშირ შემთხვევაში დარღვეულია სკოლების მშენებლობის ვადები. სკოლები შენდება მოძველებული პროექტებით და თანაც უპასუხისმგებლოდ: სკოლების, სკოლამდელი და სკოლისგარეშე დაწესებულებების სასწავლო-მატერიალური ბაზის განსაკუთრებით ცუდ მდგომარეობაზე მიუთითეს სტიქიური უბედურების გამო დაზარალებული წალკის, დუშეთის, ხობის, ახალქალაქის, ბოგდანოვკის, ყაზბეგის, ჭავჭავაძის, მესტიის, ლენტეხის, დმანისის, ასპინძისა და ახალციხის რაიონების წარმომადგენელმა დელეგატებმა.

საქმიანი ლაპარაკი გაიმართა სახალხო განათლების დაწესებულებების სასკოლო და საბავშვო ავეჯით უზრუნველყოფის მდგომარეობის შესახებ.

მკაცრი შეფასება მიეცა სკოლებსა და საბავშვო დაწესებულებებში შემოსული ავეჯის ხარისხს და აღინიშნა, რომ ხშირად მერხები, საბავშვო მაგიდები და სკამები, საწოლები იშლება თვით ადგილებზე მათი მიტანის პროცესში. მსუბუქი და ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროების მიმართ გამოითქვა პრეტენზიები ინტერნატული დაწესებულებების აღსაზრდელთათვის გამოყოფილი ტანსაცმლისა და ფეხსაცმლის, აგრეთვე სათამაშოების ფაბრიკა „სიხარულის“ მიერ გამოშვებული პროდუქციის ხარისხის გამო.

დელეგატების აბსოლუტურმა უმრავლესობამ გამოთქვა უკმაყოფილება რესპუბლიკაში საბავშვო და სასკოლო კვების ხარისხის გამო. მათ ერთსულოვნად აღნიშნეს ის სერიოზული ნაკლოვანებები, რომლებსაც ადგილი აქვს კვების პროდუქტებით სასკოლო სასადილოებისა და ბუფეტების, სკოლამდელი და ინტერნატული დაწესებულებების მომარაგების საკითხში.

ყრილობაზე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების მუშაობის პრობლემებს. გამოსვლებში გარკვეული წარმატებების გვერდით აღინიშნა სერიოზული ნაკლოვანებებიც. გამოითქვა საქმიანი შენიშვნები და წინადადებები საბავშვო სახლებისა და სკოლა-ინტერნატების კონტინგენტის დაკომპ-

ლექტების, მათი სახელწოდების შეცვლის, პედაგოგიური მომზადებისა და სხვა საკითხების გარშემო.

საქართველოს მასწავლებელთა ყრილობაზე განსაკუთრებულად აღინიშნა პარტიული და საბჭოთა ორგანოების ყურადღება მოზარდი თაობის სწავლებისა და აღზრდის საკითხებისადმი. რესპუბლიკის კომუნისტთა 27-ე ყრილობამ მიმდინარე ხუთწლედანი სკოლაზე საყოველთაო ზრუნვის ხუთწლედად გამოაცხადა. სწორედ ამ პოზიციიდან ლაპარაკობდნენ მასწავლებელთა ყრილობის ტრიბუნიდან სხვადასხვა უწყებების წარმომადგენლები.

ყრილობის დელეგატებმა მხარი დაუჭირეს განათლების სამინისტროს, სახალხო განათლების ყველა ხელმძღვანელი რგოლის პოზიციას სიტყვისა და საქმის ერთიანობის აუცილებლობის შესახებ.

საქართველოს მასწავლებელთა მე-6 ყრილობის მითითებათა პრაქტიკული განხორციელების, დელეგატთა მიერ გამოთქმული კრიტიკული შენიშვნებისა და წინადადებების რეალიზაციის მიზნით კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს სამმართველო-განყოფილებებმა, ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა, მასწავლებელთა დახლოვნების ცენტრალურმა და ზონალურმა ინსტიტუტებმა, დაქვემდებარებულმა დაწესებულებებმა, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო განათლების განყოფილებამ, რესპუბლიკის რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ:

— საქართველოს მასწავლებელთა მე-6 ყრილობისადმი საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მოხსენების, მისი განხილვის პროცესში გამოთქმული კრიტიკული გამოხსენებისა და წინადადებების საფუძველზე შეიმუშაონ 1987 წლის 1-ლ ივნისამდე კონკრეტული ღონისძიებები არსებულ ნაკლოვანებათა დასაძლევად;

— მიიღონ გადაუდებელი ზომები სახალხო განათლების სისტემის დაწესებულებებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის სრულყოფისათვის საქართველოს მასწავლებელთა ყრილობაზე საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ამხანაგ ჯ. პატიაშვილის გამოსვლის შუქზე;

— მიმდინარე წლის 25 ივნისამდე შეიმუშაონ დამატებითი ღონისძიებები ახალი სასწავლო წლის დაწყებისათვის ორგანიზაციული მომზადების მიზნით, რომლებსაც საფუძველად დაუდონ საქართველოს მასწავლებელთა მე-6 ყრილობის რეზოლუციის დებულებანი;

პარტიული და საბჭოთა ორგანოების ხელმძღვანელობით მიმდინარე მუშა-
მები ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის
ძირითადი მიმართულებების რეალაზაციის ეტაპობრივი გეგმების გა-
ნუხრელი შესრულებისათვის;

— შეიტანონ შესაბამისი კორექტივები პერსპექტიულ და წლი-
ურ სამუშაო გეგმებში საქართველოს მასწავლებელთა მე-6 ყრილო-
ბის მასალების საფუძველზე;

— მასწავლებელთა აგვისტოს კონფერენციებზე საფუძვლიანად
განიხილონ რაიონის (ქალაქის) სახალხო განათლების ამოცანები დე-
ლეგატების მიერ გამოთქმული კრიტიკული შენიშვნებისა და წინადა-
დებების გათვალისწინებით.

2. განათლების სამინისტროს სამმართველო-განყოფილებებმა მი-
მდინარე წლის 1-ლ აგვისტომდე წარმოადგინონ ინფორმაცია საქართ-
ველოს მასწავლებელთა მე-6 ყრილობისადმი საქართველოს სსრ გა-
ნათლების სამინისტროს მოხსენების განხილვის პროცესში გამოთქმუ-
ლი კრიტიკული შენიშვნებისა და წინადადებების შესრულების შესა-
ხებ (თან ერთად).

3. გაზეთ „სახალხო განათლების“ (ამხ. რ. დვალიშვილი) და ყურ-
ნალ „სკოლა და ცხოვრების“ (ამხ. რ. ძერია) რედაქციებმა პერიო-
დულად გააშუქონ საქართველოს მასწავლებელთა მე-6 ყრილობის
დავალებათა შესრულების მსვლელობა.

4. საქართველოს მასწავლებელთა მე-6 ყრილობის მომზადებისა
და ჩატარების შტაბმა (ამხ. გ. თალაკვაძე) განიხილოს ყრილობის დე-
ლეგატთა მიერ წარმოდგენილი მასალები მოხსენების პროექტში მო-
ცემული პრობლემური საკითხების გარშემო. 25 ივნისამდე მოამზა-
დოს და დაუგზავნოს პასუხები თითოეულ დელეგატს.

5. კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე და-
ეკისროს საორგანიზაციო-საინსპექტორო მუშაობის სამმართველოს
(ამხ. თ. ტატიშვილი).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ნ. შ. ვახტანგიძე

საქართველოს მასწავლებელთა მე-6 კრილოზისადმი საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მოხსენებაში შესული კრიტიკული შენიშვნები და წინადადებები

1	კრიტიკული შენიშვნებისა და წინადადებების შინაარსი	კისი მისამართით გამოითქვა	პასუხისმგებელი შესრულებისადმი	შენიშვნის დასრულება
1	სრულყოფას მოითხოვს გაკვეთილის, მოსწავლეთა ცოდნის შეფასებისა და მე-თოდური სამსახურის ორგანიზაციის საკითხები.	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო	ლ. ვაგუა, ე. ქურციკიძე	
2	სრულყოფას მოითხოვს სასწავლო პროგრამები, სხელმძღვანელოები; სასწავლო გეგმები არ პასუხობს თანამედროვე მოთხოვნებს.	—„—	—„—	
3	მატერიალური ბაზის უკარგისობა ყოველთვის როდი აიხსნება უზარისხო მშენებლობითა და საჭმისადმი მშენებელთა ზერელე დემოკიდებულებით; ამის მიზეზს ჩვენი ხელმძღვანელი კადრების უმოქმედობა უფრო წარმოადგენს.	—„—	გ. გორგოშიძე, სახალხო განათლების განყოფილებები	
4	არადამაკმაყოფილებელია პედაგოგიური კადრების შერჩევის, განაწილებისა და დამატების მდგომარეობა. მნიშვნელოვან გაუმჯობესებას მოითხოვს სასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლება და აგრეთვე ატესტაციის ჩატარება.	—„—	ნ. ნიკვილაძე, გ. ლასხიშვილი	
5	რესპუბლიკის ქალაქებში დროებით უმუშეარ სპეციალისტთა აღრიცხვაზე ასობით ადამიანი, მაშინ როდესაც სოფლის რაიონები პედაგოგიური კადრების მწვავე ნაკლებობას განიცდიან.	—„—	—„—	

1	2	3	4	
6	სასწავლებელთა ბევრმა ხელმძღვანელმა ვერ შეძლო თავის მუშაობაში შემავალი ადმინისტრირების დაძლევა; ადგილებზე უჭირთ დამოუკიდებლად სიახლეოა დახერხვის საკითხების გადაწყვეტა.	—	თ. ტატიშვილი	
7	ჩვენი რესპუბლიკამ დაკარგა პირველი რეფორმის მოთხოვნათა განხორციელების საქმეში, ჩვენი სკოლა ცხოვრებას ჩამორჩა; იგი ვერ ზრდის ახალგაზრდობას იმ დონეზე, რომელსაც საყვანიერო-ტექნიკური რეფორმაციის პროგრამა და სოციალ-ეკონომიკური განვითარების მაღალი ტემპი მოითხოვს. ამაში კი, პირველ რიგში, დამნაშავეები არიან მეურნეობათა ხელმძღვანელები, რომლებიც ნაკლებ ყურადღებას უთმობენ სკოლის შემდგომ განვითარებასა და სასწავლო მეურნეობათა შექმნას.	—	ლ. ვაგუა, ნ. ჩიცილაძე, ე. ქურციკიძე, ვ. ბეჭაშვილი	
8	რესპუბლიკის სკოლების უმრავლესობას ფაქტობრივად არ აქვს მიწის საკვებები.	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო	ნ. ჩიცილაძე, ვ. ბეჭაშვილი	
9	ქუთაისის ავტოქარხნის ხელმძღვანელობა უვარგისი მანქანებითა და მოწყობილობით ამარაგებს პროფტექნიკურ სასწავლებელს, რომელიც ავტოქარხნისათვის სპეციალისტებს ამზადებს.	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, ქუთაისის ავტოქარხნის ხელმძღვანელობა	ნ. ჩიცილაძე, ვ. ბეჭაშვილი	
10	ჭერ კიდევ ვერ მივალწიეთ ობიექტურობას მოსწავლეთა ცოდნის შეფასებაში,	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო	ლ. ვაგუა, თ. ტატიშვილი, ე. ქურციკიძე	

1	2	3	4	5
	<p>ამ საქმეს აქვია საჯაროობა და ამიტომ ადგილი აქვს ფაქტებს, როცა მედლის მფლობელი უმალდეს სასწავლებლებში მისაღებ გამოცდებზე არადაამაჟყოფილებელ შეფასებას იმსახურებენ.</p>			
11	<p>ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის ყოველ მესამე კურსდამთავრებულს არ შეუძლია მისაღები გამოცდების უმალდეს სასწავლებლებში ჩაბარება. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ სკოლამ დაკარგა აუცილებელი მომთხოვნელობა ცოდნის ხარისხისადმი; ე. ი. იგი სუბიექტივის ტყვეობაში მოექცა და ამას კი ზემოქმედება მოახდინა ცხოვრების სხვა სფეროებზეც. სკოლა და მასწავლებლობა გათამამებული როდია ყურადღებით პარტიული და საბჭოთა ორგანიზების მხრიდან ადგილებზე, ისინი წლობით არ შედიან სკოლებში, არ ესაუბრებიან მასწავლებლებსა და მოსწავლეებს საჭირობოტო ცხოვრებისეულ საკითხებზე, არ ატარებენ ეგრეთ წოდებული ზნეობრიობის გაკვეთილებს. იგივე შეიძლება ითქვას საბჭოთა მეურნეობების დირექტორებსა და კოლმეურნეობების თავმჯდომარეებზე, რომლებიც თავიანთ ფუნქციებს არ ასრულებენ.</p>	<p>— — —</p>	<p>— — —</p>	
12	<p>საქართველოს სსრ განათლების საშინისტრო, ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანიზები</p>	<p>საქართველოს სსრ განათლების საშინისტრო, ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანიზები</p>	<p>ლ. გაგუა, თ. ტატიშვილი, ე. ქურციკიძე</p>	

1	2	3	4
13	<p>ყველაზე უარყოფითი რეაქცია უნდა გამოიყენოს სკოლის დირექტორის მიერ მიცემულმა მაგალითმა, რომელმაც თავისი ერთი შეიღობილი კომპაქტური ორგანიზაციის მდივანად, ხოლო მეორე — პიონერული ორგანიზაციის საბჭოს თავმჯდომარედ აირჩია.</p>	<p>საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო</p>	<p>გ. თალაკვაძე, ე. ზარქვა</p>
14	<p>მეგრ სკოლაში ჩამოიღო ფიზკულტურულ-გამაჯანსაღებელი მუშაობა, არ არის სპორტდარბაზები, საცურაო აუზები. ამ საკითხს სათანადო ყურადღებას არ უთმობს არც სპორტკომიტეტი და არც რაიონის სახალხო განათლების განყოფილება. საჭიროა პრაქტიკაში დაინერგოს ამ საკითხის გარშემო ინფორმაციების მოსმენა.</p>	<p>— " —</p>	<p>გ. თალაკვაძე, მ. მნათობი-შვილი</p>
15	<p>არ მცირდება არასრულწლოვანთა მიერ სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტების რაოდენობა. ეს მშობლების უპასუხისმგებლობისა და სკოლის სუსტი აღმზრდელობითი მუშაობის შედეგია. სკოლებში გავრცელებულია თამბაქოს წიგა და ნარკომანია.</p>	<p>— " —</p>	<p>გ. თალაკვაძე, ე. ზარქვა</p>
16	<p>ყოველთვის როდია გამართლებული სკოლის დირექტორის განთავსუფლება მოსწავლეთა სამართალდარღვევითა მიზეზით. ასეთ შემთხვევებში საჭიროა უფრო ღრმად შევისწავლოთ ფაქტები, განვიხილოთ ისინი კოლექტივში უფრო ობიექტური გადაწყვეტილების მისაღებად.</p>	<p>საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოები</p>	<p>გ. თალაკვაძე, ნ. ჩიცილაძე, გ. ლასხიშვილი, თ. ტატიშვილი</p>

1	2	3	4	5
17	რესპუბლიკაში უმართავია პედაგოგიური კადრების მომზადების საქმე. მაღალმთიანი ზონების სკოლები მასწავლებელთა ნაკლებობას განიცდიან, მაშინ როცა დედაქალაქსა და რესპუბლიკის სხვა ქალაქებში აღრიცხვაზე მასწავლებელთა სიჭარბეა.	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო	ნ. ჩიკვილაძე, გ. ლასხიშვილი	
18	სერიოზული ნაკლოვანებებია უცხოურენათა სპეციალისტების მომზადების, გაწელებისა და დამატების საკითხში.	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრო	ნ. ჩიკვილაძე, გ. ლასხიშვილი, კ. სუჯაშვილი	
19	იდვილობრივი ორგანოები ყურადღებას არ უთმობენ ახალგაზრდა პედაგოგიურ კადრებს და ხელს არ უწყობენ იდვილებზე მათ დამატებაში.	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, იდვილობრივი საბჭოთა ორგანოები	ნ. ჩიკვილაძე, გ. ლასხიშვილი, თ. ტატიშვილი	
20	რესპუბლიკაში დაბალია პედაგოგიური კადრების ხარისხობრივი შემადგენლობა.	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო	ნ. ჩიკვილაძე, გ. ლასხიშვილი	

საქართველოს მასშტაბებზე მასშტაბებზე მასშტაბებზე მასშტაბებზე მასშტაბებზე
 საპარტიო მასშტაბებზე მასშტაბებზე მასშტაბებზე მასშტაბებზე მასშტაბებზე
 მოხსენების ბარშემო გამოთქმული კრიტიკული შენიშვნები და წინადადებები

1	კრიტიკული შენიშვნებისა და წინადადებების შინაარსი	ვის მიერ გამოითქვა	ვისი მისამართით გამოითქვა	პასუხისმგებელი შესრულებისადმი	შენიშვნა
1	2	3	4	5	6
1	მთელი რივი სასწავლო საგნების მიხედვით მოხდა მათი სწავლებისათვის გამოყოფილი საათების შექაზიერა შემცირება, პროგრამების მოცულობა კი უცვლელი დარჩა.	ამბ. ნ. სამნიაშვილი, გორის რაიონის სოფელ შინდისის საშუალო სკოლის მასწავლებელი	სსრ კავშირის განათლების სამინისტრო, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო	ლ. გაგუა, ე. ქურციკიძე	
2	პროგრამებისა და სახელმძღვანელოების გასუფუფრებული შეცვლა და ამ მიმართებით მიმდინარე მუშაობა იქსპერიმენტები უკარგავს მოსწავლეებს რწმუნას თავის შესაძლებლობებში, ეს კი ცუდ გავლენას ახდენს მოსწავლეთა ცოდნის დონეზე.	ბ. ბელიმასოვი, მასწავლებელი	სსრ კავშირის განათლების სამინისტრო	—	
3	პედაგოგიური კადრების არსებული ატრესტაცია არ პასუხობს დღევანდელი მართობის საჭიროა შეიცვალოს დებულება პედაგოგიური კადრების ატრესტაციის შესახებ. მიეცეს სკოლას უფლება მოახდინოს მასწავლებელთა ხელფასის დიფერენციაცია.	ამბ. ფ. პ. ფუბაევა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე	—	ნ. ზიცილაძე გ. ლახნიშვილი	
4	მოსწავლის სამუშაო კვირამ მუშის სამუშაო კვირის გადააჭარბა.	ამბ. ი. ევრაელიოვა, სსრ კავშირის განათლების მინისტრის მოადგილე	—		

1	2	3	4	5
5	<p>აუცილებელია პროგრამებსა და სასწავლო გეგმაში კორექტივების შეტანა, რათა ისინი მივუსადაგოთ სოფლის სკოლის ეხორცების სეზონურ თავისებურებებს.</p>	<p>ამხ. რ. ხუდავედა, მარნეულის მე-3 საშუალო სკოლის მასწავლებელი</p>	<p>სსრ კავშირის განათლების სამინისტრო, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო</p>	<p>ლ. გაგუა, ე. ქურციკიძე</p>
6	<p>პედაგოგიური ცოდნის სახალხო უნივერსიტეტის მოქმედი ღებულება მომწველდა, მუშაობა ფორმალურად მიმდინარეობს. საჭიროა მშობელთა საყოველთაო განათლების ახალი პროგრამის შედგენა, საინტერესო წიგნებისა და ბროშურების მომზადება ქართულ და რუსულ ენებზე</p>	<p>ამხ. თ. კაკიაშვილი, ზესტაფონის რაიონის მშობელთა საზოგადოების თავმჯდომარე, ქარხანა "ელექტროელემენტის" დირექტორი</p>	<p>— — —</p>	<p>გ. თალაკვაძე, ე. ზარჭუა</p>
7	<p>მომწიფდა უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღებ გამოცდებზე ოქროსა და ვერცხლის მედლების პრივილეგიის გაუქმების აუცილებლობა.</p>	<p>ამხ. ნ. სამნიაშვილი, გორის რაიონის სოფელ შინდისის საშუალო სკოლის მასწავლებელი</p>	<p>სსრ კავშირის განათლების სამინისტრო</p>	<p>ლ. გაგუა, ე. ქურციკიძე, თ. ტატიშვილი</p>
8	<p>მიზანშეწონილია გადავიდეთ მოსწავლეთა ცოდნის შეფასების ოთხბაღიან სისტემაზე. ფაქტობრივად დღეს შეფასებამ დაჯარჯა თავისი მნიშვნელობა.</p>	<p>— — —</p>	<p>— — —</p>	<p>ლ. გაგუა, ე. ქურციკიძე</p>
9	<p>საჭიროა უფრო ოპერატიულად გაეფორმდეს ნოვატორ მასწავლებელთა გამოცდილება, გამოვაქვეყნოთ მათ შესახებ წერილები რესპუბლიკური პრესის ფურცლებზე.</p>	<p>ამხ. ფ. პ. ფუხავეა, სამხრეთ-ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე</p>	<p>საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო</p>	<p>გ. თალაკვაძე, ე. ქურციკიძე</p>

1	2	3	4	2
10	<p>მიზანშეწონილი იქნება გადაწყდეს საკითხი გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქციის ვარიანტის გამოსაცემად რეგულაციის არაქართული სკოლების მუშაკთათვის.</p>	<p>— „ —</p>	<p>— „ —</p>	<p>გ. თალაყაძე, 3. ჩხენკელი, რ. დვლიშვილი</p>
11	<p>ქ. ფოთის მასწავლებლებმა არ მიიღეს წინართები VII-VIII კლასების ფიზიკის სახელმძღვანელოებისათვის.</p>	<p>ბ. ბელიძისათვის, ქ. ფოთის თის მე-4 საშუალო სკოლის მასწავლებელი</p>	<p>— „ —</p>	<p>გ. თალაყაძე, 6. ლლონტი</p>
12	<p>ფიზიკის სასკოლო პროგრამებში შეტანილი არსებითი ცვლილებები, თუმცა სკოლებს ახალი პროგრამები არ აქვთ.</p>	<p>— „ —</p>	<p>— „ —</p>	<p>ლ. გაგუა, 6. ლლონტი</p>
13	<p>რაიონში შექმნილი არ არის შესაბამისი ბაზა პროგრამის რეორგანიზაციის მოსაზრებულად და არც კადრებში მოთხოვნილება.</p>	<p>ამბ. თ. გაგნიძე, ქარელის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე</p>	<p>— „ —</p>	<p>6. ჩიცილაძე, 3. ბეჟაშვილი, 2. გვარამია</p>
14	<p>მოსწავლეთა პროფესიული მომზადების მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით უწყობილობა ამაღლდეს საბაზო საწარმოების პასუხისმგებლობა აღნიშნული საკითხის გადაწყვეტის საქმეში.</p>	<p>ამბ. გ. ერეკლია, აბაშის 84-ე პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლის დირექტორი</p>	<p>— „ —</p>	<p>6. ჩიცილაძე, 3. ბეჟაშვილი</p>
15	<p>შრომითი სწავლების არსებული მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა არ პასუხობს თანამედროვე მოთხოვნებს.</p>	<p>ამბ. მ. გავრამიძე, ახმეტის რაიონის სოფელ ბაბანაურის დამწვებითი სკოლის გამგე-მასწავლებელი</p>	<p>— „ —</p>	<p>3. გორგოშიძე, 3. ბეჟაშვილი</p>
16	<p>საბაზო დაწესებულებათა ხელმძღვანელები არასაკმარისად ეხმარებიან სკოლებს შრომითი სწავლებისა და პროფესიული მომზადების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განმტკიცებაში, ნაკლები ყუ-</p>	<p>ამბ. ი. ტყეშელაძე, ქუთაისის 26-ე საშუალო სკოლის კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზა-</p>	<p>საქართველოს სსრ განათლების საინსტრო</p>	<p>3. გორგოშიძე, 3. ბეჟაშვილი</p>

1	2	3	4	5
16	რადღება ექცევა მოსწავლეთა შწარმოებ- ლური შრომის ორგანიზაციისათვის სათა- ნადო პირობების შექმნას.	ტ. ბერიძე, ამხ. ა. რომაძიძე, ტ. ბერიძის განათლების რე- სპუბლიკური პროფკავშირის საქა- ლაქო კომიტეტის თავმჯდო- მარე; ო. შოთაძე, მ. ბერიძე, მცხეთის რაიონის სოფელ ქსნის საშუალო სკოლის კლასგარეშე და სკოლისგა- რეშე მუშაობის ორგანიზა- ტორი		
17	გაერთიანება «ელექტროგამშვებზე» მო- წყობილია 48 სამუშაო ადგილი, მაგრამ აქ მოსწავლეები არაერთი პროფესიას არ ეუფლებიან. ჩატარებული არ არის სამუ- შაო ადგილების ატესტაცია.	ამხ. ლ. ზორდოვა, ახალ- ციხის მე-3 საშუალო სკო- ლის მასწავლებელი	—	ნ. ჩიკვილაძე, ვ. ბეჭაშვილი
18	სკოლები არ მარაგდება მანქანებისა და ტრაქტორების სათანადო ნაწილებით.	ამხ. ნ. გომიანიძე, ქარე- ლის რაიონის სოფელ მოხი- ნის საშუალო სკოლის მა- სწავლებელი	—	გ. გორგოშიძე, ვ. ვოდერიძე
19	იგრობა მეთოდური ლიტერატურის ნაკლებობა შრომითი სწავლების მასწავ- ლებლებისათვის; ნელი ტემპია აღებული ქართული სკოლებისათვის შრომითი სწავლების სახელმძღვანელოების შესაქმ-	ამხ. ე. ბნელიძე, თბილისის ალიონის რაიონის სახალ- ხო განათლების განყოფი- ლების გამგე	—	ნ. ჩიკვილაძე, ვ. ბეჭაშვილი, ნ. ლლონტი
20	საკვირაო შეიქმნას სახელმძღვანელოე- ბი შრომითი სწავლების ახალი პროფი- ლების მიხედვითაც.	ამხ. თ. გოგიბერიძე, მახა- რაძის მე-2 საშუალო სკო- ლის მასწავლებელი	—	—

1	2	3	4	5
21	მასწავლებლებს უნდა მიეცეთ მეტი შესაძლებლობანი გაცვეთილზე თავისუფალი შემოქმედებისათვის; მათი შრომა უნდა ფასდებოდეს არა დოკუმენტებით, არამედ მუშაობის საბოლოო შედეგებით.	ამხ. ჰ. მელაძე, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კათედრის გამგე	—	ლ. გაგუა, ე. ქურციკიძე
22	კვალიფიციური სპეციალისტებით სკოლების უზრუნველყოფის მიზნით პედაგოგურ ინსტიტუტებში საჭიროა მოეწყოს შრომითი სწავლების მასწავლებელთა გამომზადების ერთწლიანი კურსები.	ამხ. ე. ნემსიფერძე თბილისის 176-ე საშუალო სკოლის დირექტორი	საქართველოს სსრ განათლების საშინისტრო	ნ. ჩიკვილაძე, გ. ლასხიშვილი
23	მიზანშეწონილი იქნებოდა, რომ წლიდან წლამდე არ შეგვეცვია სკოლა — საბჭოთა მეურნეობებზე გამოყოფილი მიწის ნაკვეთები და ამ ნაკვეთებიდან მიღებული შემოსავალი ჩავერიცხა სკოლის ანგარიშში; მუშაობა სასწავლო-საწარმოო მეურნეობაში ვთვლებოდეთ მოსწავლეებს სამუშაო სტაჟში; აუცილებელია ცვლილებების შეტანა ტიპურ დებულებაში; სკოლა — საბჭოთა მეურნეობაში მუშაობის მდგომარეობისადმი პასუხისმგებელია სკოლაც და წარმოებაც.	ამხ. ე. სუხიშვილი, სოფელ ქვევრის შეგენახეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი, ამხ. ა. ჩხაიძე მახარაძის რაიონის სოფელ ლაითურის საშუალო სკოლის დირექტორი	—	ნ. ჩიკვილაძე, ე. ბეჟაშვილი
24	სასწავლო-საწარმოო კომბინატს არ განიხილავს საკუთარი შენობა, სასწავლო კაბინეტები არ პასუხობს მოთხოვნებს, საბაზო საწარმოები არ უწყვენ სკოლებს სათანადო დახმარებას.	ამხ. მ. გაურაშვილი, ახმეტის რაიონის დაწყებითი სკოლის გამგე-მასწავლებელი	—	—

1	2	3	4	5
25	აუცილებელია სასწავლო-საწარმოო კომპინატების ნაცვლად სკოლებში გაიხსნას სასკოლათაშორისო სასწავლო სახელოსნოები.	აშ. ვ. შაკვარაშვილი, ხაშურის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე	—	—
26	საჭიროა გაფართოვდეს სასწავლო-საწარმოო კომპინატების არსებული ქსელი და გაიზარდოს სწავლების პროფილების რიცხვი.	აშ. ლ. შენგელია, ვალის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე აშ. პ. შელაძე, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კათედრის გამგე	—	—
27	გაძლიერდა მშობელთა ზეგავლენა სკოლაზე შთი შედეგების მიერ მხოლოდ მაღალი შეფასებების და არა ღრმა ცოდნის მიღების მიზნით.	აშ. ე. კობაშაძე, თელავის რაიონის სოფელ წინანდლის საშუალო სკოლის მასწავლებელი	—	ლ. გავუა, თ. ტატიშვილი, ე. ქურციკიძე, ე. ზარქვა ნ. ჩიქვილაძე, ე. ბეკიაშვილი,
28	შრომითი სწავლების ორგანიზაციას ის ართულებს, რომ სკოლაში ისწავლება მანქანათმცოდნეობა, ხოლო საბაზო საწარმოს კი მეცნიერების საბჭოთა მეურნეობა წარმოადგენს.	აშ. რ. ტ. ნარიშკინიძე, ასპინძის საშუალო სკოლის დირექტორი	—	გ. გორგოშიძე,
29	აუცილებელია სწავლების ტექნიკური საშუალებების მონტაჟის ერთიანი სისტემის შემუშავება, რამეთუ ადგილებზე არ ჰყავთ შესაბამისი სპეციალისტები. აღნიშნული საკითხის გადასაწყვეტად მიზანშეწონილი იქნება ზონალური ორგანიზაციების შექმნა, რომლებიც სწავლების ტექნიკურ საშუალებათა მონტაჟსა და რემონტს უზრუნველყოფს.		საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო	

1	2	3	4	5
30	როგორც პრაქტიკამ გვიჩვენა, გაუმართლებელია მასწავლებელთა შეთანხმებით რამდენიმე სკოლაში ძუშაობა, აგრეთვე პენსიონერ მასწავლებელთა მუშაობა მთელ კვირულ განაკვეთზე.	ამხ. თ. ა. ზურაბიშვილი, ყვარლის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე	მაშვილის სახელობის პე	ნ. ჩიკვილაძე, გ. ლასხიშვილი
31	მიზანშეწონილია რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მასწავლო გეგმაში „ესთეტიკის“ საგნის შერტანა.	ამხ. ლ. ბ. თავაძე, ფოთის სახალხო განათლების განყოფილების ბავშვთა და მოზარდთა სპორტული სკოლის დირექტორი	—	ლ. ვაგუა ე. ქურციკიძე
32	საჭიროა მოწესრიგდეს მასწავლებელთა ცვალიფიკაციის ამბლებების ორგანიზაცია სოფლის რაიონებში, სადაც პედაგოგიური კადრების დეფიციტი იგრძნობა, უშეტეს შემთხვევაში ვერ ხერხდება გაყოფილების შენაცვლება კურსების მოელი პერიოდის მანძილზე.	ამხ. რ. ი. ცაცუა, ვალის რაიონის სოფელ გუმურიშის საშუალო სკოლის მასწავლებელი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტი	ნ. ჩიკვილაძე, გ. ლასხიშვილი
33	რეალური არ არის საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ მოსწავლეთა საზოგადოებრივად სასარგებლო მწარმოებლური შრომის ორგანიზაციის მიმართულებით შემუშავებული რეკომენდაციები, გინაიდან არ ივალისწინებენ ათთვიელი რეკვიზიტის სპეციფიკას.	ამხ. ე. კობაშიძე, თელავის რაიონის სოფელ წინანდლის საშუალო სკოლის მასწავლებელი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო	ნ. ჩიკვილაძე, გ. ბეჭაშვილი მ. გოგიტაძე
34	სკოლები არ მარაგდება ცხრილებითა და თვალსაჩინო-დიდაქტიკური მასალებით ქართულ ენაზე.	ამხ. ნ. სამნიაშვილი, ვორის რაიონის სოფელ შინდისის საშუალო სკოლის მასწავლებელი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, ი. ვოგა-	ლ. ვაგუა, ნ. დონტი, მ. ამონაშვილი

1	2	3	4	5
35	<p>აქცილებელია თავისდროულად დასრულდეს მუშაობა ქართული ენისა და ლიტერატურის პროგრამის საბოლოო გამოცემისათვის.</p>	<p>ამბ. ნ. სამნიაშვილი, ვორისრაიონის სოფელ შინდისის საშუალო სკოლის მასწავლებელი</p>	<p>დაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, ი. ვოგობაშვილის სახელობის პედაგოგიურ მეცნიერებათა კვლევითი ინსტიტუტი</p>	<p>ლ. ვაგუა, ე. ქურციკიძე, შ. ამონაშვილი</p>
36	<p>მთელი ვასელი წლის მანძილზე არ გამოხელა ჟურნალის „ქართული ენა და ლიტერატურა სკოლაში“ არც ერთი ნომერი.</p>	<p>—</p>	<p>საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქცია</p>	<p>გ. თალაკვაძე, რ. ძერია</p>
37	<p>პრესამ უნდა იკისროს სკოლასა და მეცნიერებას შორის საზოგადოებრივი ცენტრის ფუნქცია.</p>	<p>ამბ. პ. მელაძე, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კათედრის გამგე</p>	<p>საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, გაზეთ „სახალხო განათლებისა“</p>	<p>—</p>

1	2	3	4	5
38	<p>თბილისის 158-ე საშუალო სკოლის მშენებლობა გათვალისწინებული იყო 1987 წლის გეგმით, თუმცა იგი გეგმიდან ამოიღეს ცვლილებების შეტანის აუცილებლობის გამო. ძველი შენობა კი მოთხოვნებს არ აკმაყოფილებს.</p>	<p>ამბ. ვ. სამხარაძე, თბილისის 158-ე საშუალო სკოლის უფროსი პიონერბელმძღვანელი</p>	<p>ეურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციები საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, თბილისის სახალხო განათლების სამმართველო საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრო</p>	<p>გ. გორგოშიძე, რ. ზიტორი, ე. სუქაშვილი</p>
39	<p>რეპეტიტორობის აღმოფხვრის მიზნით მიზანშეწონილია ყოველი რაიონის (ქალაქის) ერთ-ერთ სკოლაში ვაიხსნა მოსამზადებელი ჯგუფები უმაღლეს სასწავლებლებში შემსვლელთათვის.</p>	<p>—</p>	<p>—</p>	<p>ლ. ვაგუა, ნ. ჩიკვილაძე, ვ. ქურციკიძე, გ. ლასხიშვილი</p>
40	<p>აუცილებელია სასკოლო პროგრამებისა და უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები პროგრამების შესაბამისობაში მოყვანა.</p>	<p>—</p>	<p>—</p>	<p>ლ. ვაგუა, ვ. ქურციკიძე</p>
41	<p>რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების შრომითი სწავლების კვალიფიციური სპეციალისტებით სრული უზრუნველყოფის მიზნით აუცილებელია გა-</p>	<p>ამბ. ნ. ოთარაშვილი, გურჯაანის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე</p>	<p>საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, საქართველოს სსრ</p>	<p>ნ. ჩიკვილაძე, გ. ლასხიშვილი, ვ. ბეჟაშვილი</p>

1	2	3	4	5
	<p>იზარდოს მიღება „ზოგადტექნიკური დისციპლინებისა და შრომითი სწავლების“ ფაკულტეტზე.</p>		<p>უმადლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრო, საქართველოს სსრ საბელმწიფო სააგემო კომიტეტი</p>	
42	<p>აუცილებელია რეგულარულად გამოიყოს რესურსები საბაზო სკოლების განსამტკიცებლად.</p>	<p>ამბ. ფ. ფუბაევა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე</p>	<p>საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, საქართველოს სსრ საბელმწიფო სააგემო კომიტეტი</p>	<p>გ. გორგოშიძე, რ. ხიტირი</p>
43	<p>საჭიროა განხილულ იქნას რესპუბლიკის რეგიონების სასწავლო-მეტერიალური ბაზის გათანაბრების საკითხი.</p>	<p>—</p>	<p>—</p>	<p>—</p>
44	<p>უკიდურესად სუსტია სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო განათლების დაწესებულებათა მატერიალური ბაზა; არ არის სპეციალური შენობები სკოლისგარეშე დაწესებულებებისათვის, სკოლებს არ აქვთ სპორტული და სააქტო დარბაზები; არ არის შექმნილი ელე-</p>	<p>—</p>	<p>—</p>	<p>—</p>

1	2	3	4	5
45	<p>მენტარული პირობები გახანგრძლივებული დღის ჯგუფების შესაბამისად.</p> <p>მნიშვნელოვან გაუმჯობესებას მოითხოვს სასკოლო და საბავშვო ავეჯის ხარისხი. რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები, სკოლა-ინტერნატები, საბავშვო სახლები, სკოლამდელი დაწესებულებები, ძირითადად, უხარისხო ინვესტიციით მარაგდება. არც თუ იშვიათად სასკოლო მერხები, საბავშვო საწოლები და ა. შ. იშლება ადგილზე მათი შემოტანის მომენტში.</p>	<p>ამბ. ნ. მაღრაძე, თბილისის № 1 საბავშვო სახლის დირექტორი</p>	<p>საქართველოს სსრ სატყვეო და ხის დამამუშავებელი მრეწველობის სამინისტრო</p>	<p>ბ. გორგოშიძე, ბ. ვოდერძიშვილი</p>
46	<p>რესპუბლიკის საბავშვო სახლები უხარისხო ფენსაცემელს, მოუხერხებელ და უშნო ტანსაცემელს ღებულნიან.</p>	<p>—</p>	<p>საქართველოს სსრ მსუბუქი მრეწველობის სამინისტრო</p>	<p>ლ. გავუა, ბ. გორგოშიძე, ბ. ვარდოსანიძე, ბ. ვოდერძიშვილი</p>
47	<p>ნახევრად შეუსრულებელია საბავშვო სახლებისათვის კარტოფილის, თევზის, კვერცხისა და ხილის მიწოდება.</p>	<p>—</p>	<p>საქართველოს სსრ ვაჭრობის სამინისტრო, „ცუკავშირის“ გამგეობა</p>	<p>ლ. გავუა, ბ. ვარდოსანიძე</p>
48	<p>ინტერნატებსა და საბავშვო სახლებს არ ეძლევათ საშუალება თეატრებში, კინოთეატრებსა და სტადიონებზე აღსაზრდელთა უფასო დასწრების ორგანიზებით.</p>	<p>—</p>	<p>საქართველოს სსრ განათლებისა და კულტურის სამინისტრო</p>	<p>—</p>

1	2	3	4	5
	სათვის მიუხედავად იმისა, რომ ამაზე არ სებობს მთაგრობის ნებართვა.		ნისკრთები, ფიზკულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტი	
49	დაბალია მოქმედი სახელმძღვანელოების პოლიგრაფიული დონე.	ამხ. ნ. ხაშიაშვილი, გორის რაიონის სოფელ შინდისის საშუალო სკოლის მასწავლებელი	საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, გამომცემლობათა და წიგნით ვაჭრობის სახელმწიფო კომიტეტი	გ. თალაკვაძე, ბ. დლონჯი
50	არასაკმარისია ექიმების, კერძოდ, ნარკოლოგების მუშაობის დონე ბავშვთა და მოზარდთა შორის ალკოჰოლიზმისა და ნარკომანიის პროფილაქტიკის საქმეში. საპირობა გაძლიერდეს კონტროლი ადგილებზე ბავშვთა ჯანმრთელობის მდგომარეობისადმი.	ამხ. კ. პ. სტიმაცოვი, ქ. მარნეულის მე-6 საშუალო სკოლის დირექტორი, ამხ. გ. ს. კაუფმანი, რუსთავის მე-12 საშუალო სკოლის დირექტორი	საქართველოს სსრ განათლებისა და ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროები	ლ. გავუა, გ. თალაკვაძე, ე. ზარქუა, თ. ტატიშვილი
51	სკოლაში მამაკაცი მასწავლებლების მოზიდვის პრობლემის გადასაჭრელად აუცილებელია უმალეს პედაგოგიურ მასწავლებლებში მისაღები გამოცდების დროს ამიტურიენტი ვაყებისათვის შეღავათების მიცემა.	ამხ. ნ. ი. სამხარაძე, ზესტაფონის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე, ამხ. ე. გ. ქელიძე, ვანის რაიონის სოფელ ციხესულორის საბავშვო ბაღის გამგე, ამხ. მ. ს. თედი-	საქართველოს სსრ განათლებისა და უმაღლესი და საშუალო სპეციალური გა-	ბ. ჩიქვილიძე, გ. ლახსიშვილი

1	2	3	4	5
52	<p>უკანასკნელ წლებში საგრძნობლად გაიზარდა პედაგოგიური ინსტიტუტებისა და უნივერსიტეტების კურსდამთავრებულთა რიცხვი. ამასთან, მათი მომზადების დონე ჯერ კიდევ დაბალია, არადაამაკმაყოფილებელია სტუდენტთა მიერ პედაგოგიური პრაქტიკის ჩატარების დონე. აუცილებელია მკაცრად მოეკითხოთ იმ უმაღლეს-დამთავრებულებს, რომლებიც განაწილების ადგილზე არ გამოცხადდნენ.</p>	<p>შვილი, გორის რაიონის, სოფელ კარაღეთის საშუალო სკოლის მასწავლებელი</p> <p>ამბ. ფ. გ. კელიძე, ვანის რაიონის სოფელ ციხესულორის საბავშვო ბაღის გამგე, ამბ. გ. ზურაბიშვილი, ყვარლის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების გამგე, ამბ. ო. გ. გელაშვილი, 51-ე პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლის დირექტორი</p>	<p>ნათლების სამინისტრო</p> <p>— „ —</p>	<p>— „ —</p>

16.03.1987

РЕШЕНИЯ КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О РАБОТЕ ОТДЕЛА НАРОДНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ТЕЛАВСКОГО РАЙОНА ПО КООРДИНАЦИИ СОВМЕСТНОЙ РАБОТЫ ШКОЛЫ, СЕМЬИ И ОБЩЕСТВЕННОСТИ В СВЕТЕ РЕШЕНИЙ XXVII СЪЕЗДА КПСС И XXVII СЪЕЗДА КП ГРУЗИИ

28 мая 1987 года

Коллегия отмечает, что для практического осуществления стоящих перед школой задач, отдел народного образования Телавского района, руководствуясь решениями XXVII съезда КПСС и XXVII съезда КП Грузии и реформы общеобразовательной и профессиональной школы, при поддержке местных партийных и советских органов проводит определенную работу с целью привлечения семьи, общественности, трудовых коллективов к делу нравственного воспитания, трудового обучения и профессиональной подготовки учащихся, организации их общественно полезного, производительного труда, планирует и осуществляет вопросы организации и управления совместной работы школы, семьи и общественности. На заседаниях Совета народного образования рассматривает и совместно с другими отделами районного Совета народных депутатов, трудовыми коллективами решает вопросы создания условий трудового обучения и воспитания, хозяйственного обеспечения учебно-воспитательных учреждений, распределения потоков молодежи, которые после завершения учебы в средних и неполных средних школах решили продолжить ее, и другие вопросы воспитательной работы. Во время реализации форм и методов воспитания учащейся молодежи главной задачей считает обеспечение взаимодействия школы, семьи и общественности, в результате чего новое, социально-педагогическое взаимоотношение школы и производства заменяет традиционное шефство учреждений над общеобразовательными школами. Трудовые коллективы непосредственно вмешиваются в жизнь педагогических коллективов общеобразовательных школ по вопросам воспитания учащихся, их идейно-нравственного и гражданского формирования, участвуют в учебно-воспитательном процессе, вовлекают учащихся в общественно производительную жизнь. С целью подготовки молодежи к жизни и труду, выработки в них трудовых навыков, любви к труду и уважения к трудящим-

ся, совместно с педагогическими коллективами общеобразовательных школ проводят тематические вечера, встречи с делегатами съезда, передовиками труда, новаторами производства, которые посвящаются XXVII съезду КПСС и XXVII съезду КП Грузии (средние школы № 2, Телави, Цинандали, Икалто).

Вместе с тем, проверка показала, что в деле коммунистического воспитания учащихся с точки зрения координации совместной работы школы, семьи и общественности отдел народного образования имеет серьезные пробелы, которые препятствуют успешной реализации в жизни целеустановки школьной реформы. Прикрепленные ко многим школам базовые и шефствующие учреждения вновь инертно участвуют в весьма значительных вопросах воспитательной работы закрепленных за ними школ. В деле воспитания сознательного подхода к учебе результатом недостаточной совместной воспитательной работы родительских коллективов, базовых учреждений и представителей общественности является то, что большинство учащихся района троечники.

Со стороны отдела народного образования вследствие недостаточного контроля и поддержки малоэффективна работа родительских коллективов целого ряда школ (Телавская 8, Напареульская, Пшаветская, Карачальская) в деле привлечения и активного включения представителей трудовых коллективов в проведении воспитательного воздействия, в душевном подходе к конкретным вопросам взаимоотношения школы и общественности. Пока что, ни в одной школе, ни один родительский коллектив, не вносит никаких предложений на педсоветы, более того, и педагогические коллективы не заинтересовались их отчетами, почти нигде не функционируют Советы отцов. Именно формальный характер индивидуального шефства над трудновоспитуемыми выходцами из «неблагонадежных» семей, ослабление профилактической работы с несовершеннолетними и мелкое опекуновство обусловили рост преступности среди подростков. В совместной работе с теми организациями, которые обязаны участвовать в деле воспитания учащихся молодежи, отдел народного образования все еще не занимает руководящей роли. Для искоренения преступности среди несовершеннолетних в районе все еще не определены формы действительных контактов с райкомом комсомола, административными органами, родительской общественностью, трудовыми коллективами. А необходимость в этом создает то обстоятельство, что в районе на сегодняшний день 54 «неблагонадежных» се-

мей и 45 несовершеннолетних, стоящих на учете в инспекции являются трудновоспитуемыми.

В координационный Совет по укреплению дисциплины, искоренению негативных явлений и профилактике преступности при отделе народного образования, в профилактические советы школ редко приглашают представителей тех производств-учреждений, где работают родители трудновоспитуемых несовершеннолетних правонарушителей (Телавская 8, Курдгелаурская, Бушетская средние школы), не принимаются меры по повышению дееспособности родительских собраний, не проводится педагогический анализ академической успеваемости учащихся и работы, проведенной для укрепления дисциплины. На собраниях редко рассуждают о потребностях молодого поколения, формировании его интересов, воспитании в его представителях способности правильной ориентации в общественных явлениях. Незаметна профилактическая борьба с курением, против алкоголя. Не применяются испытанные формы педагогизации родителей по их рабочим местам. Большинство педагогических коллективов школ не может обеспечить правильную, рациональную организацию свободного времени учащихся микрорайона и целиком, по масштабу района. При участии общественности, трудовых коллективов не в состоянии воздействовать на нежелательную для учащихся школы среду (Курдгелаурская, Телавская № 8, Бушетская, Напареульская средние школы).

Отдел народного образования, педагогические коллективы общеобразовательных школ не могут оптимально управлять и привлекать представителей родительской общественности по вопросам воспитательной работы по месту жительства и разумного использования свободного времени. Только 15% (13640) учащейся молодежи района могут удовлетворить во внеурочное время свои интересы. Забота о нравственном воспитании и установлении активной жизненной позиции учащихся является первой задачей не только школы, но и трудовых коллективов базовых, шефствующих организаций. Все еще очень слабо, неудовлетворительно влияние комсомольских организаций трудовых коллективов шефствующих и базовых организаций на пионерские, комсомольские организации школы, родительские комитеты.

Отдельные ведомства ведут пассивное шефство над трудовым воспитанием учащихся общеобразовательных школ и созданием необходимых условий для производительного тру-

да. В ряде случаев большинство базовых предприятий не поднимает предусмотренные Положением требования, не помогает школам в укреплении материально-технической базы, устройстве кабинетов по трудовому обучению. Проверка показала, что только в 12 школах района созданы соответствующие условия для питания, сна и развлечения-отдыха детей шестилетнего возраста, группы продленного дня. Вместе с тем, надо отметить, что тяжелое положение материальной базы некоторых учреждений вызвано безответственностью школьных инспекторов, самих руководителей этих объектов, педагогических, ученических и родительских коллективов. На низком уровне находится культура сохранения, ухода и эксплуатации Телавской 8, Караджальской, Напареульской и других школьных зданий, их внешний и внутренний вид, безвкусно выполненные устаревшие стенды и выставки, оформление школьных кабинетов, пионерских комнат, особенно библиотек. В результате того, что не предусматриваются перспективы народного хозяйства и существующие требования, а также слабой профориентационной деятельности органов народного образования, школ, трудовых коллективов базовых и шефствующих организаций, показатель трудоустройства выпускников района по сравнению с профилем трудового обучения является низким и составляет только 24%.

Основные причины существующих пробелов находятся в управлении учебно-воспитательным процессом на местах: в большинстве проверенных школ на педсоветах не выделяется позиция педагогических коллективов в вопросах организации совместной работы с семьей и общественностью. Вопросы, запланированные руководством школы для рассмотрения в учебно-воспитательной работе школы не отвечают требованиям сегодняшнего дня, стихийны и часто не вытекают из интересов школы, микрорайона. Выявленные в указанной работе недостатки вызваны поверхностным знанием указаний руководящих органов со стороны педагогических коллективов, дирекций школ — большинство из них недостаточно руководствуются руководящими документами XXVII съезда КПСС и XXVII съезда КП Грузии, реформы общеобразовательной и профессиональной школы, коллегии Минпроса.

В управлении указанного вопроса все еще не создана система. Школьные инспектора слабо выполняют роль организатора работы педагогических коллективов закрепленных за ни-

ми школ. За редким исключением большинство из них не считает обязательным взаимоотношение с шефствующими трудовыми коллективами и базовыми предприятиями, не знакомы с внутришкольными проблемами, не уделяют внимания вопросам воспитательной работы в микрорайоне, не создают условий для того, чтобы вокруг школы царил благоприятный климат, способствующий готовности родителей и общественности участвовать в деле воспитания учащейся молодежи. Недостаточное внимание уделяется выявлению и обобщению интересного опыта совместной работы. Для координации совместной деятельности школы, семьи и общественности с целью ведения работы на уровне современных требований и осиления существующих недостатков коллегия решила:

1. Поручить отделу народного образования Телавского района до августа 1987 года:

— при поддержке местных партийных и советских органов разработать конкретный план совместной работы общеобразовательных школ с трудовыми коллективами базовых и шефствующих производств-учреждений, общественностью;

— в процессе совместной работы с семьей и общественностью особое внимание обратить перестройке работы подколлективов общеобразовательных школ и созданию условий для творческого труда;

— совместно с правоохранительными органами и заинтересованными организациями наметить мероприятия по спец. плану по искоренению правонарушений несовершеннолетних, вместе с этим перестроить работу координационного совета укрепления дисциплины, искоренения негативных явлений и профилактики преступности; к своей работе привлечь из общественности компетентные лица;

— поставить предложения о привлечении общественности в районный Совет народных депутатов по месту жительства для организации любительских объединений и клубов для подростков;

— до конца 1987 года вместе с созданием программы последовательного перехода родителей ко всеобщему образованию, расширить сеть народных университетов педагогических знаний родителей на базе сельских школ и производств-учреждений, по усмотрению работы родителей, в виде факультетов, лекториев, консультационных пунктов.

საგანმანათლებლო
მინისტროს
სამსახური

2. Министрам просвещения Абхазской и Аджарской АССР, заведующим отделами народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики:

— соответственно с требованием решений XXVII съезда КПСС и XXVII съезда КП Грузии, реформы общеобразовательной и профессиональной школы основательно перестроить стиль и методы работы с семьей и общественностью, особое внимание уделить единству воспитательного воздействия на учащуюся молодежь и обеспечению результативности их работы;

— привлекать родителей и общественность для активного участия в школьной жизни, организации внеклассной и внешкольной работы и воспитательной работы по месту жительства, поддержать развитие инициативы самоуправления с учетом современных требований;

— принимать решительные меры против порочных привычек подростков, беспризорности и правонарушений; особое внимание общественности, представителей трудовых коллективов направить на вопросы повышения ответственности родителей за поведение их детей, сделать более деловыми Советы профилактики, контакты педагогических коллективов с теми производствами-учреждениями, где работают родители несовершеннолетних.

3. Принять во внимание, что Совет народного образования Телавского района, рассмотрев материалы проверки, директору 8 средней школы Телавского района тов. Т. Гобеджишвили объявил строгий выговор, за допущенные в работе серьезные недостатки; директорам Бушетской и Курдгелаурской средних школ, организатору Напареульской ср. школы (А. Напирели, Н. Мамацашвили, С. Баширулидзе) объявлен выговор;

— объявлен выговор методисту методкабинета народного образования Телавского района З. Кулулашвили за несоответственный уровень методической помощи в воспитательной работе.

4. Управлению воспитательной работы (тов. Э. Заркуа) в апреле 1987 года проверить исполнение решений коллегии на месте, рассмотреть его на заседании совета Управления и представить информацию.

5. Управлению воспитательной работы (тов. Э. Заркуа) осуществлять общий контроль за исполнением указанного решения.

საგარეო
საგანმანათლებლო
საქართველოს
საბჭოთა რესპუბლიკის
საგარეო
საგანმანათლებლო
საქართველოს
საბჭოთა რესპუბლიკის

6. Напечатать решение с приложенной справкой в книге приказов и инструкций Минпроса.

Министр Н. Васадзе

С П Р А В К А

о работе отдела народного образования Телавского района по координации совместной работы школы, семьи и общественности в свете решений XXVII съезда КПСС и XXVII съезда КП Грузии

Для практического осуществления стоящих перед школой задач отдел народного образования Телавского района, руководствуясь решениями XXVII съезда КПСС и XXVII съезда КП Грузии и реформы общеобразовательной и профессиональной школы, при поддержке местных партийных и советских органов проводит определенную работу с целью привлечения семьи, общественности, трудовых коллективов к делу нравственного воспитания, трудового обучения и профессиональной подготовки учащихся, организации их общественно полезного, производительного труда; планирует и осуществляет вопросы организации и управления совместной работы школы, семьи и общественности. На заседаниях Совета народного образования рассматривает и совместно с другими отделами районного Совета народных депутатов, трудовыми коллективами решает вопросы создания условий трудового обучения и воспитания, хозяйственного обеспечения учебно-воспитательных учреждений, распределения потоков молодежи, которые после завершения учебы в средних и неполных средних школах решили продолжить ее и другие вопросы воспитательной работы. Во время реализации форм и методов воспитания учащейся молодежи главной задачей считает обеспечение взаимодействия школы, семьи и общественности, в результате чего новое, социально-педагогическое взаимоотношение школы и производства заменяет традиционное шефство учреждений над общеобразовательными школами. Трудовые коллективы непосредственно вмешиваются в жизнь педагогических коллективов общеобразовательных школ по вопросам воспитания учащихся, их идейно-нравственного и гражданского формирования, участвуют в учебно-воспитательном процессе, вовлекают учащихся в общественно производительную жизнь. С целью подготовки молодежи к жизни и труду, выработки в них трудовых навыков, любви к труду и уважения к трудящимся, совместно с педагогическими

коллективами общеобразовательных школ проводят тематические вечера, встречи с делегатами съезда, передовиками труда, новаторами производства, которые посвящаются XXVII съезду КПСС и XXVII съезду КП Грузии (средние школы № 2, Телави, Цинандали, Икалто).

Для трудовой подготовки учащихся отдел народного образования серьезное внимание уделяет правильному определению содержания и организации совместной работы школы и производства.

На базе 45 производств-учреждений, закрепленных в законодательном порядке, 1700 старшеклассников 30 школ района овладевают при учете социально-экономических условий района 11-ью видами выбранных профессий (тракторист, ткач, токарь, проблемист-лаборант, секретарь-машинистка, портной, бетонщик, цветовод-декоратор, основы автодела, виноградарства и животноводства). С января 1987 года при помощи госагропроизводства района во всех сельских школах созданы мини-колхозы и хозяйства (в прошлом году они функционировали в Лапанкури и Тетри Цклеби).

Ряд производственных коллективов активно поддерживает укрепление материально-технической базы школ: оборудование кабинетов-лабораторий инструментами-орудиями, оборудование спортивных площадок, текущий ремонт школьных зданий, выделение учебно-опытных участков и др. В этом отношении заслуживает похвалы Телавское автотранспортное объединение (дир. И. Каконашвили), шелковая бумагопрядильная-крутильная и швейная фабрики (дир. Т. Нанобашвили, А. Цумашвили), колхоз в Икалто им. Ш. Руставели, виноградарское хозяйство в Цинандали (Г. Шатиришвили, Г. Батишвили). Планируют и направляют производственную работу, компенсируют труд учащихся, посылают специалистов, рабочих, колхозников, агрономов, которые обучают и организуют плодотворную работу учащихся.

Эффективность воспитательной работы учащихся во многом зависит от объединения требований и согласованных мероприятий семьи, школы, общественности и трудовых коллективов.

Соответственно требованиям школьной реформы отдел образования уделяет определенное место повышению общественной активности родителей; родители принимают участие в работе созданных на местах микроучастков, укреплении осуществления всеобщего образования, организации рейдов по месту

жительствa с целью проверки выполнения учащимися режима дня (Телавская № 1, 2, Цинандалская, Лапанкурская ср. школы). По инициативе родителей утвердилась на практике активное участие общественности, трудовых коллективов на общих собраниях школ и сельских сборах.

С целью повышения педагогической культуры родителей отдел образования на базе Дома учителей, Икалтойской академии, Цинандалского дома культуры организует работу почти 1300 родителей. В лекционной пропаганде широко включены передовые, опытные педагоги, видные ученые, общество «Цодна», лекторат Телавского госпединститута, работники правоохранительных органов и медицинской службы.

Наилучшим примером совместной работы, проявления особого внимания со стороны общественности можно назвать систематическую заботу 17 организаций-учреждений района по вопросам питания и внешнего вида, необходимого медицинского-профилактического обслуживания школы-интерната сирот и детей, лишенных родительской заботы.

Педагогические коллективы общеобразовательных школ под руководством отдела народного образования района совместно с шефствующими трудовыми коллективами базовых и шефствующих организаций планируют и осуществляют мероприятия, посвященные 70-летию Великого Октября.

Вместе с тем, проверка показала, что в деле коммунистического воспитания учащихся с точки зрения координации совместной работы школы, семьи и общественности, отдел народного образования имеет серьезные пробелы, которые мешают успешной реализации в жизни целеустановки школьной реформы. Прикрепленные ко многим школам базовые и шефствующие учреждения вновь инертно участвуют в весьма значительных вопросах воспитательной работы, закрепленных за ними школ. В деле воспитания сознательного подхода к учебному результату недостаточной совместной воспитательной работы родительских коллективов, базовых учреждений и представителей общественности является то, что большинство учащихся района троечники.

Со стороны отдела народного образования вследствие недостаточного контроля и поддержки малоэффективна работа родительских коллективов целого ряда школ (Телавская 8, Напареульская, Пшаветская, Карачальская) в деле привлечения и активного включения представителей трудовых коллективов в проведении воспитательного воздействия, в душевном под-

ходе к конкретным вопросам взаимоотношения школы и общественности. Пока что ни в одной школе, ни один родительский коллектив не вносит никаких предложений на педсоветы, более того, и педагогические коллективы не заинтересовались их отчетами, почти нигде не функционируют Советы отцов. Над трудновоспитуемыми выходцами из «неблагонадежных» семей ведут мелкое опекуновство, вследствие чего со стороны этих подростков имеют место случаи правонарушений. Например, трудновоспитуемые учащиеся Телавской и Курдгеллаурской школ Г. Малацдзе и Г. Тухашвили в разное время повторно совершили преступление, хотя о них, о семейном положении обоих подростков намного раньше знала школа, руководители микроучастков, шефствующие трудовые коллективы.

Индивидуальное шефство над подростками чаще носит формальный характер.

Ослабление профилактической работы с несовершеннолетними обусловило в районе рост преступности подростков. В совместной работе с теми организациями, которые обязаны участвовать в деле воспитания учащейся молодежи, отдел народного образования все еще не занимает руководящей роли. Для искоренения преступности среди несовершеннолетних все еще не определены формы действенных контактов с райкомом комсомола, административными органами, родительской общественностью, трудовыми коллективами. А необходимость в этом создает то обстоятельство, что в районе 54 «неблагонадежных» семей и 45 несовершеннолетних, стоящих на учете в инспекции, являются трудновоспитуемыми.

Удивительно, но факт, что и после такого тревожного преступления, когда три ученика 8 школы в нетрезвом состоянии в одну ночь совершили три преступления — администрация школы во время проверки не имела учетного списка неблагонадежных семей и трудновоспитуемых подростков. Пионервожатый не знал фамилию закрепленного за ним пионера и т. д. В этом направлении ответственность за положением дела поручается также педагогу-организатору жилищно-эксплуатационного участка (Г. Нуцубидзе), работу которого в настоящее время нельзя считать удовлетворительной, он не знаком даже с положением педагога-организатора.

В координационный Совет по укреплению дисциплины, искоренению негативных явлений и профилактики преступности при отделе народного образования, в профилактические Со-

веты школы редко приглашают представителей тех предприятий, где работают родители трудновоспитуемых, несовершеннолетних правонарушителей (Телавская 8, Курдгелаурская, Бушетская средние школы), не принимаются меры по повышению дееспособности родительских собраний, не проводится педагогический анализ академической успеваемости учащихся и работы, проведенной для укрепления дисциплины. На собраниях редко рассуждают о потребностях молодого поколения, формировании его интересов, воспитании в его представителях способности правильной ориентации в общественных явлениях. Незаметна профилактическая борьба с курением, протизв алкоголя. Не применяются испытанные формы педагогизации родителей по их рабочим местам. Большинство педагогических коллективов школ не может обеспечить правильную, рациональную организацию свободного времени учащихся микрорайона и целиком по масштабу района. При участии общественности трудовых коллективов не в состоянии воздействовать на нежелательную для учащихся школы среду (Телавская 8, Курдгелаурская, Бушетская и Напареульская ср. школы).

Отдел народного образования, педагогические коллективы общеобразовательных школ не могут оптимально управлять и привлекать представителей родительской общественности по вопросам воспитательной работы по месту жительства и разумного использования свободного времени. Только 15% (13640) учащейся молодежи района могут удовлетворить во внеурочное время свои интересы, (спецшкола по борьбе — 504 ученика, школа спортивных игр — 601, корты тенниса — 80, Дом пионеров — 330,2, музыкальная школа — 300, всего — 2000). Отдел народного образования совместно с Домом пионеров и школьников не смог обеспечить при поддержке общественности создание на местах клубов и кружков согласно интересам учащихся.

Забота о нравственном воспитании и установлении активной жизненной позиции учащихся является первейшей задачей не только школы, но и трудовых коллективов базовых и шефствующих организаций, укрепление контактов между трудовыми коллективами и учащейся молодежью способствуют повышению влияния воспитательного процесса, развитию самоуправления учащихся. Особенно ярко это выявилося во время беседы со старшеклассниками — руководителями Икалтойского и Телавского миниколхозов и Лапанкурского минихозяй-

Татарстан Республикасы
Дәүләт Китепханасы

ства, однако того же не можем сказать о пионерских, комсомольских организациях, ученических коллективах. Еще очень слабо влияние на них трудовых коллективов, комсомольских организаций базовых и шефствующих организаций. Именно поэтому не могут рассуждать лидеры комсомольских организаций об основных проблемах, о задачах сегодняшнего дня, во-круг доклада, с которым выступают на проводимом в тот же день собрании; председатели ученических комитетов — о структуре ученических коллективов и т. д. (Телавская 8, Пшавльская, Ланакурыйская, Напареульская, ср. школы).

Отдельные ведомства ведут пассивное шефство над трудовым воспитанием учащихся общеобразовательных школ и созданием необходимых условий для производительного труда. В ряде случаев большинство базовых предприятий не выполняют предусмотренные Положением требования, не помогают школам в укреплении материально-технической базы, устройстве кабинетов по трудовому обучению. Ни одна школа, кроме школы-интерната и 5 школ, не обеспечена необходимыми для учащихся рабочими местами. 7 средних и 3 восьмилетних школы района не имеют кабинетов обслуживающего труда. В начальных классах 10-и средних и 2-х восьмилетних школ не устроены кабинеты труда. На Телавской швейной фабрике, где соответственно проходят трудовое обучение учащиеся Телавской № 3 и № 5 школ, не устроены слесарные и монтажные мастерские. Для учащихся, объединяемых в производственные бригады и учебные хозяйства не созданы нормальные условия труда и отдыха. Базовые предприятия не имеют спецодежды для учащихся, не обеспечена их транспортировка. Часто базовые предприятия не выполняют и взятых на себя обязанностей согласно заключенному со школой договору взаимосотрудничества. Еще не передан Руисской школе обещанный трактор (Руисский колхоз), все еще не отремонтирован Дом учителя в селе Саниори (Саниорский колхоз), уже пятый год Курдгеллаурский колхоз затягивает строительство автовокзала школы, ждут обещанных печатных машинок учащиеся Телавской 4 школы от опытной станции Телавского садоводства-виноградства, по сегодняшний день не сформированы ученические бригады в Кондольской и Гулгульской средних школах. Не выдерживает никакой критики, даже в сельской местности, положение школьных опытных земельных участков (Икалтойский, Лапанкурыйский, Цинандальский средние школы). В боль-

шем внимании со стороны хозяйства Тетри Цклеби нундаишэ учебно-хозяйственные хозяйства учащихся.

Проверка показала, что только в 12 школах района созданы соответствующие условия для питания, сна и развлечения, отдыха детей шестилетнего возраста, групп продленного дня (Пшавльская, Икалтойская, Напареульская, Бушетская, Телавская 8, Курдгелаурская средние школы).

Вместе с тем, надо отметить, что тяжелое положение материальной базы некоторых учреждений вызвано безответственностью школьных инспекторов, самих руководителей этих объектов, педагогических, ученических и родительских коллективов. На низком уровне находится культура сохранения, ухода и эксплуатации Телавской 8, Караджальской, Напареульской и других школьных зданий, их внешний и внутренний вид, безвкусно выполненные устаревшие стенды и выставки оставляют неприятное впечатление на посетителей. Подлежит пересмотру оформление учебных кабинетов, пионерских комнат, особенно оформление библиотек, весьма прискорбно, что это обстоятельство остается незамеченным со стороны педагогических и ученических коллективов и остается обыкновенным явлением.

В результате того, что в районе еще не сформирован центр (кабинет) профориентации, который будет организовывать работу педагогических коллективов школ с учащимися и родителями; из 805 выпускников прошлого года работают 713, отсюда — по полученному в школе профилю работает только 172, а из числа продолживших учебу по профилю обучаются только 20 молодых людей.

Отдел народного образования района должен проявлять большее внимание и требование в решении и управлении кадровых вопросов. Слаба работа, проведенная для усовершенствования деятельности кадров. Во время координации и планировании в целом ряде школ (Пшавльская, Напареульская, Бушетская школы) не приняты меры по искоренению старой, изжитой практики работы. Не выработаны конкретные мероприятия по усовершенствованию идейно-политического, трудового, нравственного воспитания в свете требований сегодняшнего дня. Основная причина заключается в управлении на местах учебного и воспитательного процесса, не чувствуется собственной требовательности, а иногда и компетентности со стороны руководителей целого ряда школ (Телавская 8, Напареульская и Бушетская школы), слабы и соответственно не дей-

ствуют в управлении педагогическими коллективами педагогические советы. В большинстве проверенных школ на педагогических советах не выделялась позиция педагогических коллективов. В большинстве случаев значительные вопросы координации с семьей, общественностью, директора школ доверяют в основном организаторам внеклассной и внешкольной работы, тогда как большинство из них (Пшавели, Икалто, Напареули, Телави) плохо разбираются даже в функциях этой должности. Выполняют обязательства, не предусмотренные нормативными документами, что вызывает перегруженность, нерациональное использование их рабочего и свободного времени.

Вопросы, заглазированные руководством школы для рассмотрения в учебно-воспитательном процессе школ, не отвечают требованиям сегодняшнего дня, стихийны и часто не вытекают из интересов школы, села, микрорайона (Телавская 8, Икалтойская, Пшавельская, Напареульская, Бушетская школы). В течение последних двух лет курсы переподготовки классных руководителей в центральном и зональном институтах усовершенствования учителей прошли до 50 работников этой категории.

Выявленные в организационной работе по координации школы, семьи и общественности недостатки в определенной степени вызваны поверхностным знанием указаний руководящих органов со стороны педагогических коллективов и дирекций школ — большинство из них недостаточно руководствуется руководящими документами XXVII съезда КПСС и XXVII съезда КП Грузии, реформы общеобразовательной и профессиональной школы, коллегии Минпроса (1982 год кол. положение «О повышении ответственности родителей», 1984 год «О работе родительских коллективов Гурджаанского района, 1986 год «Об инициативе IX конференции учителей г. Тбилиси»).

В управлении указанного вопроса все еще не создана система. На совете отдела образования при рассмотрении вопросов, связанных с координацией, все еще не чувствуется углубленного подхода. Школьные инспектора слабо выполняют роль организатора работы педагогических коллективов, закрепленных за ними школ. За редким исключением (Г. Мамулашвили — инспектор трудового воспитания и обучения) большинство из них не считает обязательным взаимоотношения с шефствующими трудовыми коллективами и базовыми предприятиями, не знакомы основательно с внутришкольными проблемами, не уделяют внимания вопросам воспитательной

работы в микрорайоне, не создают условий для того, чтобы в круг школы царил благоприятный климат, способствующий готовности родителей и общественности участвовать в деле воспитания учащейся молодежи.

Педагогические коллективы лишены целенаправленной систематической методической помощи. В районе недостаточное внимание уделяется выявлению и обобщению интересного опыта совместной работы школы, семьи и общественности. Выявленные в процессе проверки проблемы свидетельствуют о том, что деятельность отделов народного образования района с точки зрения требований сегодняшнего дня нуждается в коренной перестройке.

Управление воспитательной работы

ОБ ИТОГАХ VI РЕСПУБЛИКАНСКОГО СМОТРА УЧЕНИЧЕСКИХ КЛУБОВ ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНОЙ ДРУЖБЫ

28 мая 1987 года

Коллегия Министерства просвещения Грузинской ССР и бюро Центрального Комитета ЛКСМ Грузии отмечают, что VI республиканский смотр клубов интернациональной дружбы, посвященный 70-летию Великой Октябрьской социалистической революции, под девизом «По следам предков» 22 — 23 марта 1987 года на базе Республиканского Дворца пионеров и школьников им. Б. Дзидладзе прошел на высоком идейно-организационном уровне.

Смотр, в котором участвовали 9000 учеников из 1400 интерклубов, показал какую творческую и поисковую работу проводит учащаяся молодежь по осуществлению союзных акций: «Революционным шагом, марш!», «Мы идем революционным шагом», «Салют, мир» — объявленной Всесоюзным ЛКСМ и пионерской организацией им. В. И. Ленина, а также движения — «Дети хотят мир», посвященного международному году мира.

Смотр выявил, что действующие в регионах республики интерклубы в своей деятельности пользуются интересными формами и методами работы для проведения таких акций как: «Борьба за мир», «За безъядерный мир», «Солидарность с народами, борющимися за свободу», «День юного антифашиста», «Недели породненных городов» и др. Особенно эффективно проходят и пользуются популярностью такие формы работы,

как манифестации, митинги, вечера интернациональной дружбы и ярмарки солидарности.

Надо отметить, что каждый участник смотра правильно воспринял девиз (По следам предков», в их трудах ясно были изображены героическое прошлое, стремление к лучшему будущему, самоотверженный труд передовых людей родного города, района. Для советских людей характерен высокий интернационализм, учащаяся молодежь стремится к дальнейшему упрочению дружбы между народами.

Интересно и содержательно была устроена ярмарка солидарности самодельных сувениров; поступившая сумма 400 рублей была перечислена в фонд мира.

Ряд трудов были посвящены деятельности интернационалистов, оказавшим помощь районам, пострадавшим от стихийного бедствия.

В этом направлении надо отметить отделения народного образования и райкомы комсомола городов и районов Тбилиси, Кутаиси, Батуми, Рустави, Гори, Зугдиди, Поти, Чиатура, Хуло, Ахалцихе, Зестафони, Лагодехи, Ланчхути, Душети, Чохатаури, Сачхери, Цхакая, Кеда, Чхороцку, Гурджаани, выбранные ими и представленные на итоговых заседаниях 121 работа, получивших положительную оценку.

В деловой обстановке проходили взаимообмен опытом, семинары, секционные заседания, развернулись те формы и методы работы, которые используют на местах педагоги, учащиеся, интерклубы. Участие в итоговых заседаниях ответственных работников Министерства просвещения Грузии и Центрального Комитета ЛКСМ Грузии, передовых людей производства, выдающихся представителей науки надо считать положительной стороной смотра.

Несмотря на вышеотмеченные положительные стороны, коллегия и бюро отмечают, что в работе клубов интернациональной дружбы средних школ, школ-интернатов, пионерских домов и дворцов все таки замечаются серьезные недостатки.

Должное внимание не обращается на военно-патриотическое воспитание учащихся, отшлифованию на местах форм и методов секционной работы, пропаганде проделанной работы, своевременному выполнению полученных заданий, проведению мероприятий на высоком идейно-организационном уровне, редко происходят районные и городские встречи интернационалистов. Отмеченные недостатки не имели бы места, если бы соответствующие отделы образования и районные ком-

комсомольские комитеты активно помогали и проявляли доброе требование по отношению к деятельности интерклубов, а Республиканский Дворец пионеров и школьников им. Б. Дзnelадзе оказывал бы большую практическую помощь интерклубам на местах. Результатом несоответственной требовательности является то, что в текущем смотре не принимали участия Адыгенский, Богдановский, Дманисские, Казбегские, Кварельские, Марнеульские, Цаленджихские, Карельские, Гальские, Очамчирские, Хелвачаурские, Ленингорские, Знаурские и Джавские районы.

Коллегия Министерства просвещения Грузии и бюро Центрального Комитета ЛКСМ постановляют:

1. В основном одобрить работу, которую провели отделения образования республики, городские и районные комсомольские комитеты, дома пионеров и школьников, Республиканский Дворец пионеров и школьников им. Б. Дзnelадзе по проведению на высоком идейно-политическом уровне VI республиканского смотра клубов интернациональной дружбы учащихся.

2. За активное участие в смотре наградить 48 юных националистов интерклубов школ и пионерских домов республики грамотой ЦК ЛКСМ Грузии (приложение № 1).

3. За проделанную плодотворную работу в деле воспитания школьников в духе патриотизма и интернационализма наградить грамотой Министерства просвещения Грузии 33 педагога и пионервожатых, ответственных за работу школьных и пионерских интерклубов (приложение № 2).

4. За принятие активного участия в VI республиканском смотре клубов интернациональной дружбы наградить грамотой Республиканского Дворца пионеров и школьников им. Б. Дзnelадзе 38 интерклуба школ и пионерских домов (приложение № 3).

5. Поручить городским и районным отделам народного образования, городским и районным комсомольским комитетам, Республиканскому Дворцу пионеров и школьников им. Б. Дзnelадзе оказать более действенную помощь интерклубам в деле решения предстоящих задач, каждодневной практической помощью искоренить отмеченные в постановлении недостатки, выискивать и внедрять новые формы и методы работы в деятельности интерклубов, позаботиться об улучшении их работы.

6. Контроль за выполнением данного постановления возложить на Управление воспитательной работы Министерства просвещения ГССР (тов. Э. Заркуа) и отдел учащейся молодежи ЦК ЛКСМ Грузии (тов. Н. Алавердашвили).

Министр просвещения ГССР Н. Васадзе
 Секретарь ЦК ЛКСМ Грузии Дж. Маргвеладзе

Приложение № 1

С П И С О К

президентов школьных интерклубов, награждаемых грамотой ЦК ЛКСМ Грузии за активное участие в VI республиканском смотре клубов интернациональной дружбы учащихся

1. Канджарадзе Жанна Рамазовна — уч-ца IX класса Димской сш Маяковского р-на.
2. Усупашвили Зураб Бондовевич — уч-к VII кл. Бодбийской сш Сигнахского р-на.
3. Кемулария Лела Гурамовна — уч-ца VIII кл. Потийской сш № 1.
4. Аденивили Майя Ивановна — уч-ца IX кл. Цагверской сш Боржомского р-на.
5. Качавили Гия Автандилович — уч-к VIII кл. Цителцкарройской сш № 1.
6. Жгенти Тамила Лериевна — уч-ца VI кл. Мелекедурской сш Махарадзевского р-на.
7. Маградзе Хатуна Мерабовна — уч-ца IX кл. Орджоникидзевской железнодорожной сш № 10.
8. Мжаванадзе Звиад Анзорович — уч-к X кл. Батумской сш № 6.
9. Габелня Мариам Гвитоевна — уч-ца VII кл. Батумской сш № 16.
10. Думбадзе Лиле Подаровна — уч-ца VIII кл. Чанчхалской сш Шуахевского р-на.
11. Дзадзуа Медея Зауровна — уч-ца VI кл. Ткварчельской сш № 1.
12. Ахалая Тамар Темуровна — уч-ца VI кл. Мухурской сш Чхороцкуйского р-на.
13. Баркалая Гуранда Гурамовна — уч-ца VII кл. Ахалсопельской сш Сухумского р-на.
14. Самнидзе Циала Давидовна — уч-ца X кл. Первомайской сш Чедского р-на.

- 15. **Ермаков Олег Сергеевич** — уч-к VIII кл. Цулукидзе-русской сш.
- 16. **Цоцинава Нана Иродовна** — уч-ца VII кл. Геджетской сш Цхакаевского р-на.
- 17. **Дгебуадзе Михаил Гурамович** — уч-к Занской сш Цхакаевского р-на.
- 18. **Ломидзе Отари Нодарович** — уч-к VIII кл. Квишхетской сш Хашурского р-на.
- 19. **Порчидзе Ирма Вахтаговна** — уч-ца X кл. Ткибульской сш № 3.
- 20. **Джавахишвили Тамара Владимировна** — президент интерклуба Горийского Дома пионеров.
- 21. **Силагадзе Нана Акакиевна** — уч-ца X кл. Цагерской сш.
- 22. **Мампашвили Фати Васильевна** — уч-ца VIII кл. Кутаисской сш № 36.
- 23. **Вардосанидзе Мака Демуриевна** — уч-ца VIII кл. Кутаисской сш № 31.
- 24. **Гвалия Пикрия Юрьевна** — уч-ца IX кл. Зестафонской сш № 1.
- 25. **Цинцадзе Амброси Автандилович** — уч-к VIII кл. Бзванской сш Ванского р-на.
- 26. **Чакелишвили Тamar Омаровна** — президент интерклуба Дома пионеров Онского р-на.
- сш № 7.
- 27. **Брегвадзе Давид Ммукович** — уч-к IX кл. Чиатурской сш № 7.
- 28. **Мачарашвили Лали Дурмишхановна** — президент интерклуба Дома пионеров Гардабанского р-на.
- 29. **Цикolia Нино Нодровна** — уч-ца VIII кл. Рухийской сш Зугдидского р-на.
- 30. **Таварткиладзе Темира Отаровна** — уч-ца VI кл. Хульской школы-интерната.
- 31. **Хурцилава Мзевниар Гиуровна** — уч-ца VII кл. Марнийской сш Абанского р-на.
- 32. **Цинцадзе Ирма Автандиловна** — уч-ца X кл. Гуриатской сш Махарадзевского р-на.
- 33. **Мамулашвили Кахабер Сергеевич** — уч-к IX кл. Сачхерской сш № 2.
- 34. **Чалаташвили Цира Аполлоновна** — уч-ца VIII кл. Карданахской сш Гурджаанского р-на.
- 35. **Гвасалия Света Валтеровна** — член интерклуба Дома пионеров Хобского р-на.

- 36. Зумбадзе Хатуна Тристановна — президент интерклуба Ахалцихского Дома пионеров.
- 37. Нозадзе Натиа Гурамовна — уч-ца IX кл. Горийской сш № 3.
- 38. Пенкришвили Цира Пирузовна — уч-ца VII кл. Мцхетской сш № 2.
- 39. Гуджабидзе Мзия Мурмановна — уч-ца VII кл. Батумской сш № 2.
- 40. Небуришвили Виола Темуровна — уч-ца VII кл. Батумской сш № 5.
- 41. Джавахишвили Тамара Владимировна — уч-ца X кл. Горийской сш № 9.
- 42. Хадури Хатуна Ражденевна — уч-ца VIII кл. Цхинвальской сш № 1.
- 43. Лабадзе Мераб Теймуразович — уч-к X кл. Тбилисской 166 сш.
- 44. Кавжарадзе Мака Дадоевна — уч-ца IX кл. Тбилисской 60-й сш.
- 45. Панидзе Инга Викторовна — уч-ца VIII кл. Тбилисской 8-ой сш.
- 46. Апциаури Марина Георгиевна — уч-ца VIII кл. Тбилисской 60-ой сш.
- 47. Арвеладзе Майя Нодаровна — уч-ца VIII кл. Тбилисской 87-ой сш.
- 48. Абазадзе Нино Ивановна — уч-ца IX кл. Тбилисской 161-ой сш.

Приложение № 2

С П И С О К

педагогов, ответственных за работу интерклубов, награждаемых грамотами Министерства просвещения Грузинской ССР за проведенную на местах плодотворную работу в деле воспитания учащихся в духе патриотизма и интернационализма

- 1. Ломидзе Русудан Григорьевна — руководитель интерклуба Дома пионеров Маяковского р-на.
- 2. Таварткиладзе Отар Дживанович — руководитель интерклуба Хульской школы-интерната.
- 3. Чхетия Натели Николаевна — руководитель интерклуба Зестафонской сш № 1.
- 4. Джоджуа Талико Парменовна — руководитель интерклуба Ткварчельской сш № 1.

5. **Басилашвили Этери Сергеевна** — руководитель клуба Потийской сш № 1.
6. **Амашукели Зеинаб Константиновна** — руководитель интерклуба Лагодехской сш № 1.
7. **Пирцхалашвили Манана Геноевна** — ст. п/вожатый Апанской сш Ланчхутского р-на.
8. **Джанаридзе Натела Дмитриевна** — руководитель интерклуба Ахалцихского Дома пионеров.
9. **Бакурадзе Дареджан Кадистратовна** — руководитель интерклуба Орпирийской сш Ткибульского р-на.
10. **Шубладзе Натела Давидовна** — руководитель интерклуба Ткибульской сш № 3.
11. **Хубулова Медея Георгиевна** — руковод. интерклуба Мухурской сш Чхороцкуйского р-на.
12. **Зиамбрева Эльмира Леонидовна** — руководит. интерклуба Занской сш Цхакаевского р-на.
13. **Хоситашвили Мери Носебовна** — руковод. Карданахской сш Гурджаанского р-на.
14. **Лукьянченко Юрий Васильевич** — руковод. интерклуба Батумского Дома пионеров.
15. **Долидзе Магули Иакобовна** — руковод. интерклуба Цхинкурской сш Цхалтубского р-на.
16. **Гвилава Зоя Сергеевна** — руковод. интерклуба Марнийской сш Абашского р-на.
17. **Очиашвили Мзия Ревазовна** — руковод. интерклуба Цителцкаройской сш № 1.
18. **Шервашидзе Этери Камиловна** — руковод. интерклуба Цагверской сш Боржомского р-на.
19. **Чечелашвили Наргизи Вахтанговна** — руковод. интерклуба Кутанского Дворца пионеров и школьников.
20. **Солоянц Лариса Мамиковна** — руковод. интерклуба Цагверской сш Боржомского р-на.
21. **Думбадзе Николай Мевлудович** — руковод. интерклуба Чачхальской сш Шуахевского р-на.
22. **Харадзе Нино Муртазовна** — руковод. интерклуба Даба Орджоникидзевской Х железнодорожной сш.
23. **Кекенадзе Майя Антоновна** — ст/пионервожатая Чиа-турской сш.
24. **Эрамнани Наира Элбаковна** — руковод. интерклуба д/пионеров Гардабанского р-на.
25. **Кобаладзе Заира Валериановна** — руковод. интерклуба Бзвайской сш Ванского р-на.

26. Гогитидзе Натела Васильевна — руковод. Первомайской сш Кедского р-на.
27. Булеишвили Натела Абросьевна — Тбилисская 161 сш.
28. Чихиашвили Лия Александровна — Тбилисская 87-ая сш.
29. Маридашвили Заира Дмитриевна — Тбилисская 4-ая сш.
30. Костанова Изольда Спиридоновна — Тбилисская 27-ая сш.
31. Бердзенишвили Лили Давидовна — Тбилисская 23-ая сш.
32. Халаниани Лида Сумбатовна — Тбилисская 93-ая сш.
33. Соселня Луба Кучуковна — Мцхетская сш № 2.

Приложение № 3

Интерклубы, награждаемые грамотами республиканского Дворца пионеров и школьников им. Б. Дзnelадзе за активное участие в VI республиканском смотре клубов интернациональной дружбы учащихся

1. Интерклуб Ацанской сш Ланчхутского р-на.
2. Интерклуб Лагодехской сш № 1.
3. Интерклуб Руставского дворца пионеров.
4. Интерклуб Цхинвальской сш № 1.
5. Интерклуб Горийской сш № 3.
6. Интерклуб Цкалуминдийской сш Ланчхутского р-на.
7. Интерклуб Квavidской восьмилетней сш Душетского р-на.
8. Интерклуб Квabской сш Чохатаурского р-на.
9. Интерклуб Орпирийской сш Ткибульского р-на.
10. Интерклуб д/пионеров Ткибульокского р-на.
11. Интерклуб сш села Схвители Сачхерского р-на.
12. Интерклуб сш села Саирхи Сачхерского р-на.
13. Интерклуб сш села Заани Цхакаевского р-на.
14. Интерклуб сш села Доеси Каспийского р-на.
15. Интерклуб сш № 3 Телавского р-на.
16. Интерклуб Тольской 8-ой сш Амбролаурского р-на.
17. Интерклуб Чреbальской сш Амбролаурского р-на.
18. Интерклуб Атенской школы-интерната Горийского р-на.
19. Интерклуб сш № 2 Батумского р-на.
20. Интерклуб Батумского дворца пионеров и школьников.
21. Интерклуб Батумской сш № 5.

- 22. Интерклуб школы-интерната села Махдицети го р-на.
- 23. Интерклуб Кутаисской сш № 8.
- 24. Интерклуб Ткачирской сш Цхалтубского р-на.
- 25. Интерклуб Дома пионеров Орджоникидзевого р-на.
- 26. Интерклуб Дома пионеров Гардабанского р-на.
- 27. Интерклуб Бзвайской сш Ванского р-на.
- 28. Интерклуб Тбилисской 72-ой сш.
- 29. Интерклуб Тбилисской 87-ой сш.
- 30. Интерклуб Тбилисской 161-ой сш.
- 31. Интерклуб Тбилисской 23-ой сш.
- 32. Интерклуб Тбилисской 93-ей сш.
- 33. Интерклуб Тбилисской 4-ой сш.
- 34. Интерклуб Горийского Дворца пионеров и школьников.
- 35. Интерклуб Целерской сш.
- 36. Интерклуб Сачхерской сш № 2.
- 37. Интерклуб Хашурского р-на.
- 38. Интерклуб Кохнарской сш Чохатаурского р-на.

О КРИТИЧЕСКИХ ЗАМЕЧАНИЯХ И ПРЕДЛОЖЕНИЯХ, ВЫСКАЗАННЫХ В ХОДЕ ОБСУЖДЕНИЯ ДОКЛАДА МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГССР VI СЪЕЗДУ УЧИТЕЛЕЙ РЕСПУБЛИКИ

28 мая 1987 года

Коллегия отмечает, что 28 апреля 1987 г. в обстановке высокой организованности, в духе критики и самокритики прошел VI съезд учителей Грузии. Отличительной чертой съезда стало то, что на большой педагогический, творческий совет собрались лучшие учителя общеобразовательных школ, преподаватели и мастера производственного обучения профессионально-технических училищ.

Более 1300 его делегатов представляли двухсоттысячный отряд работников народного образования и профессионально-технического образования республики.

На съезде присутствовали руководители Компартии Грузии и правительства республики, руководители министерств, ведомств, базовых хозяйств и предприятий. В работе съезда приняли участие Первый секретарь ЦК КП Грузии тов. Д. И. Паташвили, заместитель министра просвещения СССР тов. М. И. Журавлева.

На съезде шел откровенный и принципиальный разговор об эффективных путях проведения в жизнь идей реформы, про-

анализированы причины отставания в этом общегосударственном деле.

Особую значимость съезду учителей республики придало выступление первого секретаря ЦК Компартии Грузии тов. Д. И. Патиашвили, положения и выводы которого положены в основу дальнейшей деятельности органов просвещения республики. Он отметил, что сейчас надо искать не причины ошибок и упущений, а стараться оперативно исправлять положение. Реформу нужно постоянно совершенствовать в движении самой жизни, она должна развиваться в заданном темпе.

Товарищ Д. Патиашвили проанализировал причины застойных явлений и ключевых проблемах реформы: строительстве школ, трудовом обучении и воспитании, организации быта и условий труда учителей, их аттестации, в кадровой работе. Он указал на необходимость расширения демократических начал и совершенствование стиля работы всех звеньев просвещения республики, недостатки в воспитательной работе, которые оборачиваются правонарушениями несовершеннолетних, подчеркнул остро стоящий вопрос об усилении борьбы с курением и наркоманией в школах, ПТУ. Говоря о проблемах воспитания, тов. Д. Патиашвили заострил внимание делегатов съезда на необходимости повысить роль и ответственность родителей. Он отметил, что за проступок ребенка наказание должны нести не только директора школ, но и родители. Поэтому и трудовые коллективы, и общественность должны требовательней спрашивать с родителей. Фактически, в настоящее время, все еще многие трудовые коллективы не только не вникают в вопросы воспитания детей, но даже не в полной мере выполняют возложенные на них обязанности базовых предприятий и практически уходят от проблем школы.

Деловой атмосфере съезда способствовала и определенная новизна в форме его проведения: проекты докладов Министерства просвещения и Госпрофобра СССР были за 10 дней до съезда разосланы делегатам, что дало возможность детальнее ознакомиться с ними. Проблемные вопросы, содержащиеся в проектах, позволили каждому делегату принять непосредственное и деятельное участие в его обсуждении. Представленные в секретариат съезда предложения и замечания делегатов являются серьезным вкладом в дело дальнейшего развития системы народного образования. Они отражают огромный творческий потенциал учителей Грузии, глубокое понимание недостатков и упущений в системе просвещения, являются скон-

центрированным выражением заботы о завтрашнем дне школы, о подрастающем поколении.

Анализ выступлений делегатов на съезде и поступивших ответов свидетельствует, что в системе народного образования республики начался курс на расширение прав и обязанностей педагогических коллективов и их советов, направленный на развитие инициативы и самостоятельности, обеспечение гласности и доверия, критики и самокритики. Большинство делегатов дает самую высокую оценку роли учителя в современной школе, отмечая, что от личных качеств учителя — таких, как широкая эрудиция и образованность, высокий профессионализм, идейная убежденность, нравственная чистота — во многом зависит успех учебно-воспитательного процесса.

В поступивших предложениях названы сотни учительских имен, трудами и стараниями которых добыта слава сегодняшней школы. Однако в них выражается и справедливое сожаление о том, что воспитание новых поколений учителей, совершенствование мастерства молодых педагогов на примерах старших коллег осуществляется не всегда и не везде.

Более трети делегатов выразили поддержку выборности руководящих работников учреждений просвещения. Одобрены принципиальные изменения структуры учебного года, введения переводных экзаменов, осуществленные Минпросом Грузии за последний период.

Вместе с тем, определенная часть педагогов критиковала структурные подразделения Минпроса республики за медлительность, отсутствие должной настойчивости в перестройке управленческой деятельности.

В центре внимания делегатов стали проблемы идейно-нравственного, трудового воспитания молодежи. Отмечено, что еще велико число учебных заведений, где по-прежнему дают о себе знать формализм, показуха, консерватизм. Качество многих уроков остается на дореформенном уровне, вызванном в первую очередь тем, что методика преподавания пока не претерпела особых изменений. В ряде школ и сегодня доминирует авторитетный стиль руководства. Самоуправление школьников во многих школах существует формально.

Острый деловой разговор шел о проекте школьного устава, о котором большинство делегатов высказали целый ряд замечаний и предложений.

Делегаты единодушно считают, что в условиях происходящих в стране преобразований, осуществляя требования Ос-

новых направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы, народное образование сталкивается с определенными трудностями, связанными с перестройкой содержания обучения. Учебные программы, несмотря на предпринимаемые попытки разгрузить их от второстепенного материала, все еще содержат массу неточностей, учебные планы не отвечают требованиям дня, нередко становясь причиной резкого снижения интереса школьников к учебе.

В выступлениях делегатов шел разговор о необходимости дальнейшего совершенствования школьных программ, учебников, представлено предложение о целесообразности внесения корректив в учебные планы, программы, в целях их приспособления к специфике сельской школы. В большинстве выступлений были подняты серьезные проблемы, имеющиеся в организации обучения детей шестилетнего возраста в I классе, созданию условий для организации производственного труда школьников. Делегаты поставили вопрос о нехватке методической литературы для учителей трудового обучения, о медленных темпах создания учебников по трудовому обучению для грузинских школ. Указано на необходимость расширения сети учебно-производственных комбинатов и увеличения числа профилей трудового обучения.

Внимания и заботы требуют вопросы упорядочения сети дошкольных и интернатных учреждений, укрепления их материальной базы и правильного комплектования педагогическими кадрами

Делегаты съезда считают, что революционной перестройки требуют не только методы и формы работы системы народного образования, но и деятельность каждого работника, которому поручена подготовка молодежи к завтрашнему дню.

Деловой, принципиальный разговор состоялся по одному из самых важных вопросов, являющихся залогом успеха в ведущейся перестройке-подготовке, правильном подборе, расстановке и закреплении педагогических кадров, соответствующей заботе о них, **повышении требовательности к ним.**

Делегаты с тревогой отмечали, что отсутствует единая, последовательная система учебы кадров. Деятельность учреждений методической службы, как и раньше, зачастую сводится к контрольным функциям. Практических работников поучают порой те, кто давно оторвался от школы. Проблем аттестации в своих ответах касаются почти все делегаты съезда, считая

его одним из главных вопросов в успешной реализации реформы.

В прозвучавших на съезде выступлениях, а также ответах, данных по вопросам к докладу, делегаты подчеркнули одну из важнейших проблем — слабую материальную базу учреждений просвещения республики, отмечая, что во многих случаях нарушаются сроки строительства школ, они возводятся по устаревшим проектам, безответственно; на особо плохое состояние учебно-материальной базы школ, дошкольных и внешкольных учреждений указали делегаты — представители Цагерского, Душетского, Хобского, Ахалкалакского, Богдановского, Казбегского, Джавского, Местийского, Лентехского, Дманисского, Аспиндзского, Ахалцихского районов, пострадавших от стихийных бедствий.

Обстоятельный разговор шел о состоянии обеспечения учреждений просвещения школьной и детской мебелью.

Дана строгая оценка качеству мебели, поступающей в школы и детские учреждения, отметив, что «зачастую парты, детские столы и стулья, кровати разваливаются уже в процессе их доставки на места». Министерством легкой и местной промышленности предъявлены претензии по качеству одежды и обуви, выделяемой для воспитанников интернатных учреждений, а также качеству продукции, выпускаемой фабрикой игрушек «Сихарули».

Абсолютное большинство делегатов выразили озабоченность качеством детского и школьного питания в республике. Они единогласно отметили серьезные недостатки в снабжении школьных столовых и буфетов, дошкольных и интернатных учреждений продуктами питания.

Особое внимание на съезде уделено проблемам работы школ-интернатов и детских домов. В прозвучавших выступлениях вместе с определенными успехами отмечены серьезные недостатки. Высказаны дельные замечания и предложения по вопросу комплектования контингента детских домов и школ-интернатов, изменения их названия, подготовке педагогических кадров и др.

На съезде учителей Грузии особо было отмечено внимание партийных и советских органов к вопросам обучения и воспитания подрастающего поколения. На XXVII съезде коммунистов республики нынешняя пятилетка была объявлена пятилеткой всеобщей заботы о школе. Именно с этой позиции гово-

...рили с трибуны съезда учителей представители
ведомств.

Делегаты съезда выразили поддержку позиции министерства просвещения, всех руководящих звеньев народного образования о необходимости единства слова и дела.

В целях практического осуществления установок VI съезда учителей Грузии, реализации критических замечаний и предложений, высказанных делегатами, коллегия решает:

1. Управлениям и отделам Министерства просвещения, НИИ педагогики им. Я.Гогешавили, Центральному и зональным институтам усовершенствования учителей, подведомственным учреждениям, Министерством просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики, Управлению народно-республики, Управлению народного образования г. Тбилиси:

— на основе анализа доклада Министерства просвещения ГССР VI съезду учителей Грузии, критических выступлений и предложений, высказанных в ходе обсуждения доклада, разработать до 1 июня 1987 г. конкретные мероприятия по устранению имеющихся недостатков;

— принять неотложные меры по совершенствованию учебно-воспитательной работы в учреждениях системы народного образования в свете выступления первого секретаря ЦК КП Грузии тов. Д. Патиашвили на VI съезде учителей Грузии;

— до 25 июня т. г. разработать дополнительные мероприятия по организованной подготовке к началу нового учебного года, в основу которых заложить положения резолюции VI съезда учителей Грузии; под руководством партийных и советских органов принять меры по неукоснительному выполнению поэтапных планов реализации Основных направлений реформы общеобразовательной и профессиональной школы;

— внести соответствующие коррективы в перспективные и годовые планы работы на основе материалов VI съезда учителей Грузии;

— на августовских конференциях учителей обстоятельно обсудить задачи народного образования района (города) в свете VI съезда учителей Грузии, с учетом критических замечаний и предложений, высказанных делегатами.

2. Управлениям и отделам Министерства просвещения представить информацию о выполнении критических замечаний и предложений, высказанных в ходе обсуждения доклада

Минпроса ГССР VI съезду учителей Грузии до 1 августа (прилагается).

3. Редакциям газеты «Сахалхо ганатлеба» (тов. Р. Двалишвили) и журнала «Скола да цховреба» (тов. Р. Дзерия) периодически освещать ход выполнения установок VI съезда учителей Грузии.

4. Штабу подготовки и проведения VI съезда учителей Грузии (тов. Г. Талаквадзе) рассмотреть представленные делегатами съезда материалы по проблемным вопросам, данным в проекте доклада, подготовить до 25 июня и направить ответы каждому делегату.

5. Контроль за выполнением настоящего решения поручить Управлению организационно-инспекторской работы (тов. Т. Татишвили).

**Председатель коллегии,
Министр Н. Ш. Васадзе**

Критические замечания и предложения, содержащиеся в докладе Министерства просвещения Грузинской ССР VI съезду учителей Грузии

Содержание критических замечаний и предложений	В чей адрес	Ответственный за выполнение	Примечание
1. Требуют совершенствования вопросы организации урока, оценки знаний учащихся, методической службы.	Минпрос ГССР	Л. Гагуа Э. Курцикидзе	
2. Требуют совершенствования учебные программы, учебники; учебные планы не отвечают современным требованиям.	— — —		
3. непригодность материальной базы не всегда объясняется некачественным строительством и халатным отношением строителей к делу; зачастую причиной этого становятся бездейственность наших руководящих кадров.	— — —	— — —	
4. Неудовлетворительно состояние подбора, расстановки и закрепления педагогических кадров. Значительного улучшения требует повышение квалификации, а также проведение аттестации учителей.	— — —	Г. Горгошидзе Отделы народного образования	
5. В городах республики на учете временно неработающих специалистов состоит сотни человек, тогда как в сельской местности ощущается острая нехватка педагогов.	— — —	Н. Чиквиладзе Г. Ласхишвили Н. Жвания	
6. Многие руководители учебных заведений не сумели преодолеть в своей работе голого администрирования, на местах не решают самостоятельно вопросы внедрения новшеств.	— — —	Н. Чиквиладзе Г. Ласхишвили Т. Татишвили	

Содержание критических замечаний и предложений	В чей адрес	Ответственный за выполнение	Примечание
7 Наша республика потеряла первенство в осуществлении требований реформы, наша школа отстала от жизни. Она не растит молодежь на том уровне, которого требует программа научно-технической революции и высокий темп социально-экономического развития. В этом, а первую очередь, виноваты руководители хозяйства, которые мало внимания уделяют дальнейшему развитию школы, мало внимания уделяют созданию учебных хозяйств.	Минпрос ГССР	Л. Гагуа И. Чиквиладзе Э. Курцикидзе В. Бекашвили	
8 Большинство школ республики фактически не имеет земельных участков.	— —	И. Чиквиладзе В. Бекашвили	
9 Руководство Кутаисского автозавода выделяет профтехническому училищу, которое готовит специалистов для этого завода, непригодные машины и оборудование.	Минпрос ГССР Руководство Кутаисского автозавода	И. Чиквиладзе В. Бекашвили	
10 Еще не достигнута объективность в оценке знаний школьников, нет в этом деле гласности и поэтому имеют место такие факты, как получение медалистами неудовлетворительных оценок на вступительных экзаменах в вузы.	Минпрос ГССР	Л. Гагуа Т. Татишвили Э. Курцикидзе	
11 Каждый третий выпускник общеобразовательной школы не может сдать вступительные экзамены в вуз, это значит, что школа потеряла необходимую требовательность к качеству знаний, значит	Минпрос ГССР	Л. Гагуа Т. Татишвили Э. Курцикидзе	

	2	3	4	5
12	<p>она в плену субъективизма и это оказывает воздействие на другие сферы жизни.</p>	<p>Минпрос ГССР Местные партийные и советские органы</p>	<p>Л. Гагуа Т. Татишвили Э. Курцикидзе</p>	
13	<p>Школе, учительству не уделяется достаточного внимания со стороны руководителей партийных и советских органов на местах, они годами не заходят в школы, не беседуют с учителями и учащимися о злободневных жизненных вопросах, не проводят так называемых уроков нравственности. То же самое можно сказать о директорах совхозов, председателях колхозов, которые не выполняют своих функций.</p>	<p>Минпрос ГССР</p>	<p>Г. Талаквადзе Э. Заркуа</p>	
14	<p>Самую отрицательную реакцию должен вызвать пример, поданный директором школы, который одного своего ребенка избрал секретарем комсомольской организации, а другого — председателем Совета пионерской дружины</p>	<p>Минпрос ГССР</p>	<p>Г. Талаквადзе М. Мнатобишвили</p>	
15	<p>Во многих школах провалена физкультурно-оздоровительная работа, нет спортзалов, плавательных бассейнов. Этому не уделяют должного внимания ни спорткомитет, ни РОНО. Недостаточен контроль за этим со стороны ЦК КП Грузии. Следует ввести в практику заслушивание информации по этому вопросу. Не уменьшается число правонарушений, совершаемых несовершеннолетними. Это результат безответственности роди-</p>	<p>Минпрос ГССР</p>	<p>Г. Талаквადзе Э. Заркуа</p>	

	2	3	4
16	<p>телей и слабой воспитательной работы Не всегда оправдано увольнение директора школы из-за правонарушений школьников. В этих случаях следует более глубоко изучать факты, обсуждать их в коллективе для принятия наиболее объективного решения.</p>	<p>Минпрос ГССР Местные партийные и советские органы</p>	<p>Г. Талаквადзе И. Чиквиладзе Г. Ласхишвили Т. Татишвили</p>
17	<p>В республике неуправляема подготовка педагогов. В высокогорных зонах учителей не хватает, а в городах республики на учете избыток учителей.</p>	<p>Минпрос ГССР</p>	<p>И. Чиквиладзе Г. Ласхишвили</p>
18	<p>Серьезные недостатки имеют место в вопросе подготовки, распределения и закрепления специалистов иностранных языков.</p>	<p>Минпрос ГССР</p>	<p>И. Чиквиладзе Г. Ласхишвили К. Суджашвили</p>
19	<p>Местные органы не уделяют внимания молодым педагогам и не способствуют закреплению их на местах.</p>	<p>Минвуз ГССР Местные советские органы Минпрос ГССР</p>	<p>И. Чиквиладзе Г. Ласхишвили Т. Татишвили</p>
20	<p>Качественный состав педагогических кадров в республике невысок. В школах распространено курение и наркомания.</p>		<p>И. Чиквиладзе Г. Ласхишвили</p>

1	2	3	4	5
6	<p>Действующее Положение о народном университете педагогических знаний устарело, работа ведется формально.</p> <p>Следует разработать новую программу родительского всеобуча,</p>	<p>т. Какочашвили Т., председатель родительского общества Зестафонского р-на, директор завода «Электроэлемент».</p>	<p>Минпрос СССР Минпрос ГССР</p>	<p>Г. Талаквადзе Э. Заркуа</p>
7	<p>подготовить интересные книги и брошюры на грузинском и русском языках.</p> <p>Назрела необходимость ликвидировать привилегии золотой и серебряной медали на вступительных экзаменах в вузы.</p>	<p>т. Самнишвили Н., учитель Шиндической сш Горьского р-на.</p>	<p>Минпрос СССР</p>	<p>Л. Гагуа Э. Курцикидзе Т. Татишвили</p>
9	<p>Целесообразно перейти на 4-х балльную систему оценки знаний учащихся. Фактически в настоящее время оценка «1» утратила свое значение</p>	<p>т. Самнишвили Н., учитель Шиндической сш Горьского р-на.</p>	<p>—→—</p>	<p>Л. Гагуа Э. Курцикидзе</p>
10	<p>Следует оперативнее распространять опыт учителей-новаторов, публиковать о них статьи на страницах республиканской прессы.</p>	<p>т. Пухаева Ф. П., зав. ОНО Юго-Осетинской АО.</p>	<p>Минпрос ГССР</p>	<p>Г. Талаквадзе Э. Курцикидзе</p>
11	<p>Целесообразно решить вопрос выпуска русского варианта газеты «Сахалхо ганатлеба» для работников негрузинских школ республики</p>	<p>т. Пухаева Ф. П., зав. ОНО Юго-Осетинской АО.</p>	<p>—→—</p>	<p>Г. Таварткиладзе Г. Чхенкели Р. Двалишвили</p>

Критические замечания и предложения, по докладу Министерства просвещения Грузинской ССР VI съезду учителей Грузии

1	2	3	4	5	6
	Содержание критических замечаний и предложений	Кем высказано	В чей адрес	Ответственный за выполнение	Примечание
1	По целому ряду учебных предметов произошло механическое сокращение часов, выделяемых на их обучение, а объем программ остался неизменным.	т. Самвиашвили, учитель Шиндидской сш Горийского района.	Минпрос СССР Минпрос ГССР	Л. Гагуа Э. Курцикидзе	
2	Нескончаемые изменения программ и учебников и постоянные эксперименты в этом направлении вызывают потерю уверенности в своих возможностях среди школьников, что оказывает плохое влияние на уровень знаний учащихся.	Бельмасов Б., учитель.	Минпрос СССР	Л. Гагуа Э. Курцикидзе	
3	Проводимая аттестация педагогических кадров не отвечает требованиям дня. Следует изменить Положение об аттестации педкадров. Дать школе право дифференцировать зарплату учителей.	т. Пухаева Ф. П., зав. ОНО Юго-Осетинской АО.	— — —	И. Чиквиладзе Г. Ласхишвили	
4	Рабочая неделя школьника стала больше рабочей недели рабочего.	т. Журавлева М. И., зам. Министра просвещения СССР.	— — —		
5	Необходимо внести коррективы в программы и учебный план, в целях приспособления их к сезонным особенностям жизни сельских школ.	т. Худаева Р., учитель сш № 3 г. Марнеули.	Минпрос ГССР	Л. Гагуа Э. Курцикидзе	

1	2	3	4	5	6
11	Учителя г. Поти не получили вкладыши для учебников физики VII — VIII классов.	т. Бельмасов Б., учитель сш № 4 г. Поти.	—→—	Г. Талаквადзе Н. Глонтия	
12	В школьные программы по физике внесены существенные изменения, однако в школах нет новых программ.	т. Бельмасов Б., учитель сш № 4 г. Поти.	—→—	Л. Гагуа Н. Глонтия	
13	В районе не создана соответствующая база для подготовки программиста-лаборанта и нет потребности в кадрах.	т. Гагвидзе Т., зав. Карельским РОНО.	—→—	Н. Чиквиладзе В. Бекашвили Г. Гварамия	
14	В целях улучшения состояния профессиональной подготовки школьников необходимо поднять ответственность базовых предприятий в решении данного вопроса.	т. Кудия Г., директор Абашского ПТУ	Минирос ГССР		
15	Имеющаяся материально-техническая база трудового обучения не отвечает современным требованиям.	т. Гаурашвили М., учитель Бабанаурской нач. школы Ахметского р-на.	—→—		
16	Руководители базовых учреждений оказывают недостаточную помощь в укреплении материально-технической базы трудового обучения и профессиональной подготовки, мало внимания уделяется	т. Ткешеладзе И., организатор внеклассной и внешкольной работы сш № 26 г. Кутаиси. т. Робакидзе А., председатель горкома профсоюза работников просвещения г. Ткибули.	—→—		

1	2	3	4	5
	созданию условий для организации производительного труда школьников.	т. Модрекиладзе Ц., организатор внеклассной и внешкольной работы Ксанской см. Мцхетского района.		
17	На объединении «Электронускатель» создано 48 рабочих мест, но здесь учащиеся не овладевают никакой профессией. Не проведена аттестация рабочих мест.	т. Зоредова Л., учитель см. № 3 г. Ахалцихе.	—»—	И. Чиквиладзе В. Бекашвили
18	Школы не снабжаются запчастями автомашин и тракторов.	т. Гочашвили Н., учитель Мохисской см. Карельского района.	—»—	Г. Горгонидзе Годердзиншвили
19	Недостаток ощущается в наличии методической литературы для учителей трудового обучения; медленными темпами создаются учебники по трудовому обучению для грузинских школ.	т. Дanelадзе Е., зав. ОНО Калининского р-на г. Тбилиси.	Минпрос ГССР	И. Чиквиладзе В. Бекашвили И. Глonti
20	Следует разработать учебники и по новым профилям трудового обучения.	т. Гогиберидзе Т., учитель см. № 2 г.	—»—	—»—
21	Учителю следует дать больше возможностей для свободного творчества на уроке; его труд надо оценивать не по документам, а по конечному результату работы.	Махарадзе. т. Меладзе Г., зав. кафедрой ТГУ.	—»—	Л. Гагуа Э. Курцикидзе

1	2	3	4	5
22	<p>В целях обеспечения школ квалифицированными специалистами следует организовать при педагогических институтах годичные курсы переподготовки учителей трудового обучения.</p>	<p>т. Немсицверидзе Э., директор сш № 176 г. Тбилиси.</p>	— —	<p>Н. Чиквиладзе Г. Ласхивиლი</p>
23	<p>Целесообразно из года в год не менять земельные участки, выделяемые школам-совхозам; прибыли, получаемые с их участков, зачислять на счет школы; работу школьников в учебно-производственных хозяйствах засчитывать в трудовой стаж; необходимо внести изменения в типовое положение; за состояние работы в школе-совхозе должны отвечать и школа и производство.</p>	<p>т. Сухишвили В., директор Дзевьерского виноградарского совхоза. т. Чхендзе А., директор Лантурской сш Махарадзевского района. т. Шномгдлашвили В., директор Ахметской школы-интерната.</p>		<p>Н. Чиквиладзе В. Бекашвили</p>
24	<p>УПК не имеет собственного здания, учебные кабинеты не отвечают требованиям, базовое предприятие не оказывает должной помощи.</p>	<p>т. Гаурашвили М., учитель Бабанеурской нач. школы Ахметского района.</p>		<p>Н. Чиквиладзе В. Бекашвили</p>
25	<p>Необходимо взамен УПК открыть при школах межшкольные учебные мастерские.</p>	<p>т. Мачарашвили Г., зав. ОНО Ханурского района.</p>	<p>Минпрос ГССР</p>	<p>Н. Чиквиладзе В. Бекашвили</p>
26	<p>Следует расширить сеть имеющихся УПК и увеличить число профилей обучения.</p>	<p>т. Шенгелия Л., зав. ОНО Гальского района.</p>	<p>Минпрос СССР</p>	<p>В. Бекашвили Н. Чиквиладзе</p>

1	2	8	4	5
27	Усилилось давление родителей на школу в целях получения их детьми высоких оценок, а не глубоких знаний.	г. Меладае Г., зав. кафедрой ТГУ.	Минпрос СССР	Л. Гагуа Т. Тативили Э. Курцикидзе Э. Заркуа
28	Организация трудового обучения осложнена тем, что в школе обучается машиноведение, а базовым предприятием является виноградарский совхоз.	г. Копанадзе Э., учитель Цинвальдской сш Телавского района.	Минпрос СССР	
29	Необходимо разработать единую систему по монтажу технических средств обучения, т. к. на месте нет соответствующих специалистов. Для решения данного вопроса целесообразно создать зональные организации, обеспечивающие монтаж и ремонт ТСО.	г. Нариманидзе Р. Т., директор Асниндаской сш.	Минпрос СССР	Н. Чиквиладзе В. Беканвили Г. Горгопидзе
30	Как показывает практика, неоправданным является работа учителей по совместительству в нескольких школах, а также работа учителей-пенсионеров на полную недельную ставку.	г. Зурабишвили Т. А., зав. ОНО Кварельского района.	Минпрос СССР	Н. Чиквиладзе Г. Ласхишвили
31	Целесообразно в учебный план общеобразовательных школ республики ввести предмет «Эстетика».	г. Тавадзе Л. Б., директор детско-юношеской спортивной школы отдела народного образования г. Поти.	Минпрос СССР	Л. Гагуа Э. Курцикидзе

1	2	8	4	5
32	<p>Следует упорядочить организацию повышения квалификации учителей. В сельских районах, где ощущается дефицит педагогических кадров, в большинстве случаев не удастся обеспечить замену уроков в течении всего периода курсов.</p>	<p>т. Ковашадзе Э., учитель Цивандальской сш Телавского района.</p>	<p>Минпрос ГССР</p>	<p>Н. Чиквиладзе В. Бекашвили М. Гогитадзе</p>
33	<p>Рекомендации, выработанные Министерством просвещения ГССР по организации общественно полезного, производительного труда школьников нереальны, они не учитывают специфику каждого региона.</p>	<p>т. Самниашвили, учитель Шиндеской сш Горийского района.</p>	<p>—*— НИИ пед. им. Я. Гого- гешавили</p>	<p>Л. Гагуа Н. Глонти Ш. Амонашвили</p>
34	<p>Школы не обеспечиваются таблицами, наглядно-дидактическими материалами на грузинском языке.</p>	<p>т. Самниашвили Н., учитель Шиндеской сш Горийского района.</p>	<p>—*—</p>	<p>Л. Гагуа Э. Курджикидзе Ш. Амонашвили</p>
35	<p>Необходимо своевременно завершить работу по окончательному изданию программы по грузинскому языку и литературе.</p>	<p>т. Самниашвили Н., учитель Шиндеской сш Горийского района.</p>	<p>Минпрос ГССР ред. жур. «Ско- ла да цхов- реба»</p>	<p>Г. Талаквадзе Р. Дзерия</p>
36	<p>В течении всего прошлого года не вышел ни один номер журнала «Грузинский язык и литература в школе».</p>	<p>т. Меладзе Г., зав. кафедрой ТГУ.</p>	<p>Минпрос ГССР, ред. газ. «Сахал- ...»</p>	
37	<p>Пресса должна взять на себя функцию общественного связующего центра между школой и наукой.</p>			

1	2	3	4	5	
38	<p>Строительство - средней школы № 158 г. Тбилиси было предусмотрено планом 1987 г. Однако оно было изъято из плана в связи с необходимостью внесения изменений. Старое здание не удовлетворяет требованиям.</p>	<p>т. Самхарадзе Г., старший инженер-карьерный с/п № 158 г. Тбилиси.</p>	<p>хо ганатлеба» и жур. «Скола да цховреба» Минпрос ГССР ТУНО</p>	<p>Г. Горгонидзе Р. Хитири К. Суджашвили</p>	
39	<p>С целью изжития ренетиторства целесообразно в одной из школ каждого района (города) открыть подготовительные группы для поступающих в высшие учебные заведения.</p>		<p>Минпрос ГССР Минвуз ГССР</p>	<p>Л. Гагуа Н. Чиквиладзе Г. Ласхишвили Э. Курцкидзе</p>	
40	<p>Необходимо привести в соответствие школьные программы и приемные программы в высшие учебные заведения.</p>		<p>Минпрос ГССР Минвуз ГССР</p>	<p>Л. Гагуа Э. Курцкидзе</p>	
41	<p>Для полного обеспечения общеобразовательных школ республики квалифицированными специалистами трудового обучения необходимо увеличить прием на факультет «Общетехнические дисциплины и трудовое обучение».</p>	<p>т. Отарашвили Н., зав. ОНО Гурджаанского района.</p>	<p>Минпрос ГССР Минвуз ГССР Госплан ГССР</p>	<p>Н. Чиквиладзе Г. Ласхишвили В. Бекашвили</p>	

1	2	3	4	5
42	Необходимо регулярно выделять ресурсы для укрепления базовых школ.	т. Пухаева Ф., зав. ОНО Юго-Осетинской АО.	Минпрос ГССР Госплан ГССР	Г. Горгошидзе Р. Хитири
48	Следует рассмотреть вопрос выравнивания учебно-материальной базы регионов республики.			
44	Чрезвычайно слаба материальная база учреждений просвещения Юго-Осетинской АО; нет специальных зданий для внешкольных учреждений, школы не имеют спортивных и актовых залов; не созданы элементарные условия для работы групп продленного дня.	т. Пухаева Ф., зав. ОНО Юго-Осетинской АО.	— —	Г. Горгошидзе Р. Хитири
45	Значительного улучшения требует качество школьной и детской мебели. Общеобразовательные школы-интернаты, детские дома, дошкольные учреждения республики, в основном, снабжаются некачественным инвентарем. Зачастую школьные парты, детские кровати и т. д. разваливаются в процессе их доставки на места.	т. Маградзе Н., директор детского дома № 1 г. Тбилиси.	Мин. лес. и деревооб. промыш. ГССР	Г. Горгошидзе Г. Годердашвили

1	2	8	4	5	6
46	Детские дома республики обеспечиваются некачественной обувью, неудобной и некрасивой одеждой.	г. Маградзе Н., директор детского дома № 1 г. Тбилиси.	Мин. лег. промыш. ГССР, Мин. торговли ГССР	Л. Гагуа Г. Горгонидзе Г. Вардосанидзе Г. Годерданишвили	
47	Наполовину не выполнены поставка картофеля, рыбы, яиц, фруктов в детские дома.	— — —	Мин. торговли ГССР, Правление «Цеквинри»	Л. Гагуа Г. Вардосанидзе	
48	Интернатам и детским домам не представлена возможность организовать бесплатные посещения воспитанниками театров, кинотеатров, стадионов, несмотря на то, что на это имеется разрешение правительства.	— — —	Минпрос ГССР Мин. культ. ГССР, Респуб. комитет по физ. и спорту	Л. Гагуа В. Бекашвили	
49	Низок полиграфический уровень действующих учебников.	г. Самвишвили Н., учитель Шиндзесской сш Горького района.	Минпрос ГССР, Госкомитет полиграфии и книжной торговли	Г. Талаквадзе Н. Глонти	
50	Недостаточен уровень работы медиков, в частности, наркологов, в деле профилактики алкоголизма и наркомании среди детей и подростков.	г. Стоматов К. П., директор сш № 6 г. Марнеули.	ГССР Минпрос ГССР Минпрос ГССР	Л. Гагуа Г. Талаквадзе Э. Заркуа	

1	2	3	4	5	6
51	<p>Следует усилить контроль за детским здоровьем на местах.</p> <p>Для решения проблемы вовлечения в школу педагогов-мужчин необходимо представлять льготы абитуриентам-юношам, поступающим в высшие педагогические учебные заведения.</p>	<p>т. Кауфман Г. С., директор сш № 12 г. Рустави.</p> <p>т. Самхарадзе Н. И., зав. ОНО Зестафонского района.</p> <p>т. Челидзе Ж. Г., зав. Цихесулорским детским садом Ванского района.</p> <p>т. Тедлашвили М. С., учитель Каралетской сш Горийского района.</p>	<p>Минпрос ГССР Минвуз ГССР</p>	<p>Т. Татишвили</p> <p>Н. Чиквиладзе</p> <p>Г. Ласхишвили</p>	
52	<p>За последние годы заметно выросло число специалистов, окончивших педагогические институты и университеты. При этом уровень их подготовки все еще остается низким, неудовлетворителен уровень проведения педагогической практики студентов. Необходимо строго спрашивать с тех выпускников вузов, которые не явились на места распределения.</p>	<p>т. Челидзе Ж. Г., зав. Цихесулорским детским садом Ванского района.</p> <p>т. Зурабишвили Г., зав. ОНО Кварельского района.</p> <p>т. Гелашвили У. Г., зам. директора ПТУ № 51.</p>	<p>Минадрав ГССР Минвуз ГССР</p>	<p>Н. Чиквиладзе</p> <p>Г. Ласхишвили</p>	

რედაქტორი ზ. ალადაშვილი

Редактор З. Аладашвили

ტექრედაქტორი ბ. ბაქურაძე

კორექტორები: ი. დოლიძე,

ლ. როინიშვილი

Техредактор А. БАКУРАДЗЕ

Корректоры: И. ДОЛИДЗЕ,

Л. РОИНИШВИЛИ

გადაეცა ასაწყობად 17/IX-87 წ.; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 25/XII-87 წ.;

ასაწყობის ზომა 61/4×9; ქაღალდის ზომა 60×84; საბეჭდი თაბახი 6;

სააღრიცხვო-სავაჭომცემლო თაბახი 5.

შეკვეთა № 676

უფ. 14149

ტირაჟი 6000

უფასო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბა, ნუცუბიძის ქ. № 7

Типография Министерства просвещения Грузинской ССР, ул. Нуцубидзе, 7